

QOY ƏDALƏT ZƏFƏR ÇALSIN!

"SƏS" qəzeti mənim
üçün ən əziz qəzətdir

Ilham Aliyev

SƏS

Qəzet 1991-ci il yanvarın 11-dən çıxır

№ 119 (5839) 5 iyul 2019-cu il. "Əlincə" Azərbaycan Xeyriyyə Cəmiyyətinin orqanı. Qiyməti 40 qəpik

"Dövlət sahibkarlar üçün ən yaxşı tərəfdaşdır"

*Prezident İlham Əliyevdən
sahibkarlara növbəti mühüm dəstək*

Novruz Məmmədov Neft
Fondunun Müşahidə
Surasının sədri seçilib

3

"Heydər Əliyev Azərbaycan
gəncliyinin
düşüncəsində - 50 il"

4

Stefan Şennak: "AŞPA
Azərbaycan ilə əməkdaşlığın
möhkəmlənməsində
maraqlıdır"

3

Azərbaycan KİV rəhbərləri
Rusiya Xarici İşlər Nazirliyində
olublar

6

Əməkhaqqı artırımı ilə
əlaqədar 94 min nəfərin
pensiyası 30 faizdən çox
artacaq

6

Cənubi Qafqazda geosiyasi
dəyişikliklər: Con Bolton
Ermənistana qarşı

8

10

Mübariz Əhmədoğlu:
"Pasinyan Ermənistənin
siyasi elitasının savad
və səviyyə
barometridir"

9

"Gəncə hadisələrini
gündəmə gətirməklə
gərginlik yaratmaq
istəyirlər"

14

Əli Kərimli ilə Sevinc
Osmanqızı kimi
əxlaqsızlar şirkəba
bulaşıblar

Ölkə Prezidenti İlham Əliyev dəfələrlə vurğulayır ki, ölkəmizdə uğurlu iqtisadi islahatların əldə edilməsində özəl sektorun, milli sahibkarlar təbəqəsinin rolu kifayət qədər böyükdür. Ətən müddətdə kiçik və orta sahibkarların güzəştli kreditlərlə təmin olunması, sahibkarların fealiyyətinə yersiz müdaxilərin qarşısının alınması, özəl sektorda inkişafına mane olan sünəni problemlərin həlli istiqamətində bir sıra mühüm addımlar atılmışdır. Dövlət rəhbəri inhisarçılıq, sahibkarlara sünəni maneələrin yaradılması, hüquq-mühafizə orqanlarının iş adamlarının fealiyyətinə müdaxiləsi hallarını pişləmiş, bu münasibət konkret qərarlarla müşayiət olunur.

Korruksiya qarşı mübarizə üzrə Dövlət Programının təsdiqlənməsi, şəffaflığın artırılması və korruksiya qarşı mübarizə üzrə Milli Strategiyanın təsdiqlənməsi, biznes subyektlərinin qeydiyyatı və lisenziya sisteminin sadələşdirilməsi, yerlərdə regional iqtisad və apellyasiya məhkəmələrinin yaradılması kimi tədbirlər bunun əyani təcəssümüdür. Belə ki, son illər özəl sektorun ümumi daxili məhsul istehsalındaki xüsusi çəkisinin 85 faizə çatması da respublikamız üçün kifayət qədər böyük göstəricidir. Prezident İlham Əliyev özəl sektorun dinamik inkişafına təkcə sosial-iqtisadi yüksəliş xəttinin deyil, həm də demokratikləşmə prosesinin ardıcılığını, vətəndaş hüquq və azadlıqlarının etibarlı şəkildə qorunmasını təmin edən başlıca vasitələrdən biri kimi yanaşır.

Sahibkarlara siyasi və maddi dəstək

Respublikamızda sahibkarlığın inkişafına mane olan sünəni maneələrin aradan qaldırılması istiqamətindəki fealiyyətinin ardıcılı və davamlı səciyyə eftardığını Prezident İlham Əliyevin 30 aprel 2007-ci il tarixdə imzaladığı "Azərbaycan Respublikasında sahibkarlığın inkişafı ilə bağlı bəzi tədbirlər haqqında" Fərmanı bir daha təsdiqləyir. Bu Fərmanla indiye qədər çoxpilləli biznesə başlamaq sahəsində mövcud problemlərin həlli, o cümlədən, süründürməcəlik hallarının, bürokratik əngellərin aradan qaldırılması nəzərdə tutulubdur. Bu məqsədə vahid kodlaşdırmanın aparılması, biznes strukturlarının "bir pəncərə" - vahid qeydiyyat orqanı tərəfindən qeydə alınması məsələləri əksini tapıbdır.

Bütün bu nailiyətlər, onu deməyə əsas verir ki, Azərbaycanda sahibkarların, iş adamlarının etibarlı himayədarına çevrilmiş Cənab İlham Əliyevin reallaşdırıldığı məqsədönlü siyaset hesabına özəl sektor yeni inkişaf döñəminə qədəm qoymaqla, sahibkarlığın inkişafına diqqət daha da artırılmalıdır. Məhz elə buna görədir ki, qeyri-neft sektorun inkişafı üçün həyata keçirilən iqtisadi strategiya uğurla davam etdirilir. Prezident İlham Əliyevin "Sahibkarlığın dəstəklənməsi məqsədilə xarici dövlətlərin və beynəlxalq təşkilatların maliyyələşdirikləri programlarının əlaqələndirilməsi haqqında" imzaladığı növbəti Fərmana əsasən, kiçik və orta biznesin inkişafı agentliyinin səlahiyyətlərinin artırılacağı bildirilir. Fərmana əsasən, xarici dövlətlərin və beynəlxalq təşkilatların Azərbaycan Respublikasında mikro, kiçik və orta sahibkarlığın dəstəklənməsi məqsədilə kredit, texniki yardım və ya grant formasında maliyyələşdirikləri programlar Kiçik və Orta Biznesin Inkişafı Agentliyi ilə əlaqəli şəkildə həyata keçiriləcək. Fərmandan qeyd olunan bir sira istiqamətlər sahibkarlığın dəstəklənməsinə ehemmiyyətli dərəcədə təsir göstərcək.

Dövlət sahibkarlar üçün ən yaxşı tərəfdasıdır

"Dövlət sahibkarlar üçün ən yaxşı tərəfdasıdır"

Prezident İlham Əliyevdən sahibkarlara növbəti mühüm dəstək

Sahibkarlığın inkişafı, biznes mühitinin davamlı olaraq yaxşılaşdırılması ilə bağlı həyata keçirilən sistemli tədbirlər 2018-ci il dədə uğurlu nəticələr verir.

Prezident İlham Əliyevin dünya ölkələrinin qabaqcıl təcrübəsinin ölkəmizə gətirilməsi, müasir texnologiyaların tətbiqinə əsaslanan istehsal, emal, infrastruktur sahələrinin yaradılması istiqamətində verdiyi göstərişlər və tapşırıqlar Azərbaycan iqtisadiyyatının daha da şaxələnməsini təmin edib. Bu xüsusda, onu da vurğulaya bilərik ki, kiçik və orta sahibkarlıq subyektlərinə göstərilən diqqət və qayğı bu prosesi daha da genişləndirib. Ətən ilin dekabrında dövlət başçısının kiçik və orta sahibkarlığın inkişafına dövlət dəstəyinin daha da gücləndiril-

məsinə dair imzaladığı mühüm Fərman Prezident İlham Əliyevin bu sahəyə nə qədər diqqət göstərdiyini bir daha təsdiqlədi.

"Dövlət sahibkarlar üçün ən yaxşı tərəfdasıdır" deyən Azərbaycan Prezidenti, hələ bir neçə il önce, hər bir sahə üzrə konkret programları, planları və böyük maliyyə resurslarının olduğunu söyləyəndə, məhz belə layihələri nəzərdə tuturdu.

Bu ilin iyun ayında ise Prezident İqtisadiyyat Nazirliyinin tabeliyində Kiçik və Orta Biznesin Inkişafı Agentliyinin fealiyyətinin təmin edilməsi haqqında Fərman imzalayaq, qurumun nizamnaməsi və strukturunu təsdiqlədi.

Düzdür, hazırda Azərbaycanda müxtəlif dövlət orqanları öz səlahiyyətləri çərçivesin-

də, kiçik və orta sahibkarlıq subyektlərinə müxtəlif xidmətlər (o cümlədən, məsləhət xidməti, satış və digər istiqamətlər üzrə dəstək) göstərilər. Bununla belə, beynəlxalq təcrübəyə əsasən, kiçik və orta sahibkarlıq subyektlərinə belə xidmətlərin vahid mərkəzdə göstərilməsi onların həmin xidmətlərdən daha səmərəli istifadəsinə və beləliklə, inkişafına yaxşı imkan yaradır. Buna görə də, KOB Inkişafı Agentliyinin yaradılması mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Agentliyin əsas məqsədi kiçik və orta sahibkarların dəstənə çevrilmesi və eyni zamanda sahibkarlığın hüquqi təminatının gücləndirilməsi, regionlarda sahibkarlığın inkişafına əlverişli şərait yaradılması əsasında dayanıqlı inkişafın təmin edilməsidir.

Orxan Məmmədov:
"Hədəfimiz qurumu sahibkarın dostu kimi önemli missiyanın daşıyıcısına çevirməkdir"

Kiçik və orta biznesin inkişafı Agentliyinin idarə Heyətinin sədri Orxan Məmmədov Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə ölkəmizdə sahibkarlığın inkişafı, bu istiqamətdə həyata keçirilən tədbirlər barədə məlumat verərək, bildirib ki, agentliyin yaradılması dövlət başçısı tərəfindən sahibkarlığın inkişafına göstərilən diqqət və qayğının daha bir göstəricisidir: "Agentliyin missiyası kiçik və orta biznesin tənzimlənməsi sahəsində

effektivliyin artırılması, çoxsaylı dəstək məxənizmlərinə sahibkarların rahat çıxışının təmin edilməsi, biznes subyektlərinin məraqlarının müdafiəsi əsasında bu sektorun davamlı inkişafının təmin edilməsindən ibarətdir. Hədəfimiz qurumu sahibkarın dostu kimi önemli missiyanın daşıyıcısına çevirməkdir".

O.Məmmədov bildirib ki, "KOB Dostu"nun fealiyyəti yeni kiçik və orta biznes sahələrinin yaranmasına, sahibkarlığın inkişafına yönəldiləcək. Bu məqsədə potensial investisiya layihələri müəyyən ediləcək və onların KOB-lar vasitəsilə həyata keçirilməsi təşviq olunacaq. "KOB Dostu" sahibkarlarla biznes planının hazırlanmasında yardımçı olacaq, eyni zamanda, sahibkarla dövlət strukturları, kredit təşkilatları arasında köprü rolunu oynayacaq. Kiçik və orta sahibkarın çətinliklərinin aradan qaldırılmasına hərəkəfli dəstək göstərəcək. Ümumiyyətlə, 10 iqtisadi rayon üzrə 60 "KOB Dostu" şəbəkəsi yaradılacaq və kiçik və orta biznesin hüquqlarının müdafiəsi istiqamətində fealiyyət göstərəcək. Bir sözlə, əsas vəzifə sahibkarlara şəffaf, obyektiv və nəzakətli fealiyyət göstərməkdir.

Bütün bu nailiyətlər, onu deməyə əsas verir ki, Azərbaycanda sahibkarların, iş adamlarının etibarlı himayədarına çevrilmiş Cənab İlham Əliyevin reallaşdırıldığı məqsədönlü siyaset hesabına özəl sektor yeni inkişaf döñəminə qədəm qoymaqla, sahibkarlığın inkişafına diqqət daha da artırılmalıdır. Məhz elə buna görədir ki, qeyri-neft sektorun inkişafı üçün həyata keçirilən iqtisadi strategiya uğurla davam etdirilir.

R.KAMALQIZI

Novruz Məmmədov Neft Fonduşun Müşahidə Şurasının sədri seçilib

Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Fonduşun (ARDNF) Müşahidə Şurasının icası keçirilib. SIA xəber verir ki, ARDNF-nin Müşahidə Şurasının qərarı ilə Azərbaycan Respublikasının Baş naziri Novruz Məmmədov növbəti müddətə Müşahidə Şurasının fəaliyyətə olan sədri seçilib.

İcləsə, həmçinin ARDNF-nin 2018-ci il üzrə maliyyə fəaliyyəti haqqında illik hesabatına, ARDNF-nin 2018-ci il bütçəsinin icası barədə məsələlər baxılıb. Müşahidə Şurası tərəfindən ARDNF-nin 2018-ci ildə maliyyə fəaliyyəti haqqında hesabatına dair müstəqil auditorun ("PraysvoterhausKupers Audit Azərbaycan" MMC) rəyi, 2018-ci il bütçəsinin icası barədə Azərbaycan Respublikası Hesablama Palatasının rəyi, habelə ARDNF-nin 2018-ci il bütçəsinin gelirlerinin 17 614,1 milyon manat və yaxud 115 faiz səviyyəsində, bütçə xərclərinin isə 11 455,6 milyon manat və ya 99,8 faiz səviyyəsində icra edildiyi nəzərə alınaraq, ARDNF-nin 2018-ci il bütçəsinin icrasının təsdiq olunmaq üçün Azərbaycan Respublikasının Prezidentine təqdim edilməsi qərara alınıb.

Müşahidə Şurası tərəfindən eyni zamanda, ARDNF-nin fəaliyyətini tənzimləyən normativ hüquqi aktlarda ARDNF-nin maliyyə və bütçəsinin icası barədə hesabatların son təqdim edilməsi müddətində dəyişikliklərin edilməsi məqsədə uyğun hesab edildi və bu dəyişikliklərin Azərbaycan Respublikasının Prezidentine təqdim edilməsi tövsiyə edilib.

"Əli Əhmədovun təşəbbüsü cəmiyyət tərəfindən dəstəklənir"

Baş nazirin müavini, Yeni Azərbaycan Partiyasının Sədr müavini-icra katibi sedrinin müavini Əli Əhmədovun Silahlı Qüvvələrə Yardım Fonduna dəstek aksiyasına mən da qosulmuşam. SIA-nın verdiyi məlumatə görə, bunu jurnalistlərə açıqlamasında Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Mübariz Qurbanlı deyib. M.Qurbanlı vurğulayıb ki, Silahlı Qüvvələrə Yardım Fondunda dəstək göstərmək hər bir vətəndaşın borcudur. Onun sözlərinə görə, YAP sedrinin müavini Əli Əhmədovun təşəbbüsü cəmiyyət tərəfindən dəstəklənir, müdafiə olunur: "Hər bir partiya üzvü də öz imkanı çərçivəsində bu yardım kampaniyasında iştirak edir".

Milli Məclisin nümayəndə heyətinin rəhbəri ATƏT PA-nın sessiyasında çıxış edib

Azərbaycanda Təhlükəsizlik və Əməkdaşlıq Təşkilatının Parlament Assambleyasının (ATƏT PA) 28-ci illik sessiyası çərçivəsində ATƏT PA-nın Daimi Komitəsinin icası davam edir. Təşkilatın sədri Georgi Seretelinin məruzəsi etrafında çıxışlar başlanıb.

Çıxış üçün söz alan Azərbaycan nümayəndə heyətinin rəhbəri, Milli Məclisin sədrinin müavini Bahar Muradova qeyd edib ki, davamlı inkişaf sülhün, sabitliyin, firavanlığın, demokratianın və insan haqlarının müdafiəsinin təmin edilməsi üçün zəruri şərtidir. Siyasetçi 2030-cu ilə qədər yoxsulluğun aradan qaldırılmasına və iqtidarin müdafiəsinə yönəlmış təxiresalınmaz tədbirlər görməye, habelə zorakı ekstremizmin, kütłəvi miqrasiyanın və münəaqişərin qarşısının alınması məqsədi ilə dialoqa şərait yaratmağa çağırıb.

"Terrorizmə, korrupsiyaya və terrorizmin maliyyələşdirilməsinə qarşı mübarizə təhlükəsizlik sahəsində gündeliyimizin əsas mövzusu olaraq qalır", - deyən B.Muradova daha sonra xatırladıb ki, Azərbaycanın təşəbbüsü ilə ATƏT PA-nın himayəsi altında İpək Yoluna Dəstək Qrupu və Bakı Parlament Platforması yaradılıb. Azərbaycan nümayəndə heyətinin rəhbəri vurğulayıb: "Məhz milli, regional və qlobal miqyaslı bu cür təşəbbüsərlər 2030-cu il gündəliyinin hədəflərinə nail olmaqdə parlamentarilərin rolunun artırılmasına şərait yaradacaq".

Valeri Semerikov: "Qarabağ münaqışəsinin nizama salınmaması KTMT-yə özv ölkələri narahat edir"

Dağlıq Qarabağ münaqışəsinin nizama salınmaması Kollektiv Təhlükəsizlik Müqaviləsi Təşkilatına üzv ölkələri narahat edir. AZERTAC xəber verir ki, bu fikri KTMT-nin baş katibi vəzifəsini icra edən Valeri Semerikov Moskvada keçirdiyi mətbuat konfransında səsləndirib.

V.Semerikov Cənubi Qafqaz regionunda Dağlıq Qarabağ münaqışəsinin davam etməsinin təhlükəli cəhətləri ilə bağlı jurnalistin sualına cavabında deyib: "Qafqaz istiqamətində Qarabağ münaqışəsinin nizama salınmaması, həmçinin NATO-nun Gürcüstan erazisini hərbi təsiri altına alması prosesi ucbatından gərginlik davam edir". O əlavə edib ki, KTMT-yə özv ölkələrin Nazirlər Şurasının Qarabağ münaqışəsinin nizama salınmasının müzakirə olunmadığı heç bir iclasını xatırlamır. Semerikovun sözlərinə görə, bugündək bu məsələ ilə əlaqədar Kollektiv Təhlükəsizlik Şurası və xarici işlər nazirləri səviyyəsində bir neçə bəyan-namələr qəbul olunub. "Demək olar ki, hər il yaranan vəziyyətlə əlaqədar bu məsələyə dair müvafiq bəyannamələr qəbul edilir", - deyə o vurğulayıb.

Azərbaycan ilə Avropa İttifaqı arasında əməkdaşlığın inkişafı üçün geniş perspektivlər var

İyulun 4-də Baş Nazirin müavini Əli Əhmədov Avropa İttifaqının (Aİ) Azərbaycandakı nümayəndəliyinin rəhbəri Kestutis Yankauskasla görüşüb. AZERTAC xəber verir ki, görüşdə Şərqi Tərəfdaşlığı çərçivəsində Avropa İttifaqının yardımına Azərbaycanda həyata keçirilən layihələrin icra veziyyəti müzakirə olunub. Ölkəmizdə həyata keçirilən layihələrə Avropa İttifaqının göstərdiyi dəstəyə görə minnətdarlığını bildirən Əli Əhmədov qarşılıqlı faydalı əməkdaşlığın davam etdirilməsi üçün hökumət tərəfindən bütün zəruri addımların atıldığı qeyd edib. Baş Nazirin müavini Azərbaycan ilə Avropa İttifaqı arasındaki əməkdaşlığın mövcud durumundan bəhs edərək münasibətlərin inkişafı üçün geniş perspektivlərin olduğunu deyib.

Avropa İttifaqının Azərbaycandakı nümayəndəliyinin rəhbəri Kestutis Yankauskas isə bildirib ki, Azərbaycan ilə Avropa İttifaqı arasında mövcud olan etibarlı tərəfdaşlıq əlaqələri xüsuslu əhəmiyyətə malikdir. O, növbəti illerdə Fealiyyət proqramları çərçivəsində Aİ-nin Azərbaycanda icra olunacaq yeni layihələrin daha səmərəli və vaxtında həyata keçirilməsi üçün zəruri olan işlər haqqında fikirlərini de bildirib. Söhbət zamanı qarşılıqlı maraq doğuran bir sıra digər məsələlər ətrafında da geniş fikir mübadiləsi aparılıb.

Stefan Sennak: "AŞPA Azərbaycan ilə əməkdaşlığın möhkəmlənməsində maraqlıdır"

İyulun 4-də Milli Məclisde təmsil olunan siyasi partiyaların rəhbərləri AŞPA Monitoring Komitəsinin Azərbaycan üzrə həmmərəzəcisi Stefan Sennak ilə görüşüb. AZERTAC xəber verir ki, görüşdə Yeni Azərbaycan Partiyası icra katibinin müavini Siyavuş Novruzov, Azərbaycan Demokratik İslahatlar Partiyasının sədri Asim Mollazadə, Ana Vətən Partiyasının sədri Fəzail Ağamalı, Bütöv Azərbaycan Xalq Cəbhəsi Partiyasının sədri Qüdrət Həsənquliyev, Milli Dirçəliş Hərəkatı Partiyasının sədri Fərəc Quliyev, Sosial Demokrat Partiyasının sədri Araz Əlizadə, Vəhdət Partiyasının sədri Tahir Kerimli, Azərbaycan Demokratik Məarifçilik Partiyasının sədri Elşən Musayev iştirak ediblər.

YAP icra katibinin müavini, parlamentin ictimai birliklər və dini qurumlar komitəsinin sədri Siyavuş Novruzov qonaqları salamlayaraq bu cür görüşlərin fikir mübadiləsinin aparılması baxımından əhəmiyyətli olduğunu söyləyib. Qeyd edilib ki, Azərbaycan AŞPA ilə əlaqələrə böyük önem verir və gələcəkdə əməkdaşlığı daha da genişləndirmək niyyətindədir. Deputatlarımıza təşkilatın keçirdiyi müxtəlif tədbirlərde fəal iştirak edir, qurum çərçivəsində müzakirəye çıxıcların məsələlərə obyektiv münasibət bildirirlər.

Görüşdə siyasi partiyaların rəhbərləri ölkənin ictimai-siyasi həyatındakı fealiyyətləri bərədə məlumat verib, qanun yaradıcılığı prosesində fəal iştirak etdiklərini söyləyiblər. Deputatlar Azərbaycanın Avropa Şurası qarşısında gördüyü öhdəliklərin yerinə yetirilməsi, Ermənistan-Azərbaycan Dağılıq Qarabağ münaqışəsinin həlli ilə bağlı fikirlərini bildiriblər.

AŞPA Monitoring Komitəsinin Azərbaycan üzrə həmmərəzəcisi Stefan Sennak səfər çərçivəsində keçirdiyi görüşlərdən və apardıqları danışqlardan bəhs edib. Bildirilib ki, AŞPA Azərbaycanda gedən demokratik prosesləri diqqətlə izleyir və ölkəmizdə əməkdaşlığın möhkəmlənməsində maraqlıdır. Söhbət zamanı Azərbaycan və Avropa Şurası arasında münasibətlər, monitoring prosesinin gedisi və qarşılıqlı maraq doğuran digər məsələlər ətrafında fikir mübadiləsi aparılıb. Görüşdə deputat, Yeni Azərbaycan Partiyasının üzvü Rauf Əliyev de iştirak edib.

"Sessiya olduqca yüksək səviyyədə keçirilir"

"Ölkənizdə qonağa xüsusi hörmət görürəm. Bu həm də Rusiya-Azərbaycan münasibətlərinin, bizim dostluq əlaqələrimizin göstəricisidir". SIA-nın məlumatına görə, bu fikirləri UNESCO-nun Bakı sessiyasının rusiyalı iştirakçısı Nikolay Andreov bildirib.

Qonaq əlavə edib ki, Bakıya dəfələrlə gəlib və burada özünü olduqca rahat hiss edir: "Bakıda kilsədə və qədim abidələrində oldum. Deyə bilərem ki, öz ölkəmdə kimiyəm. Sessiya isə olduqca yüksək səviyyədə keçirilir. Ümid edirəm ki, sessiya Azərbaycan üçün çox uğurlu olacaq".

“Heydər Əliyev Azərbaycan gəncliyinin düşüncəsində - 50 il”

Bu adda layihənin yekunu və eyniadlı portalın təqdimat mərasimində Baş nazirin müavini, YAP Sədrinin müavini-icra katibi Əli Əhmədov gəncləri Ulu Öndər Heydər Əliyev ırsını dərindən mənimsəməyə, Prezidentimiz İlham Əliyevin ətrafında daha six birləşməyə çağırıdı

Dünən Yeni Azərbaycan Partiyasının icra Katibliyində “Heydər Əliyev Azərbaycan gəncliyinin düşüncəsində - 50 il” adlı layihənin yekunu və eyniadlı portalın təqdimat mərasimi keçirildi.

Əvvəlce tədbirdə Ümummilli Lider Heydər Əliyevin həyat və fəaliyyətinə həsr olunmuş videoçarx nümayiş olunub.

Tədbirdə çıxış edən YAP Nəsimi rayon təşkilatı gənclərinin sədri, layihənin koordinatoru Salman Salmanov bildirib ki, layihə Ulu Öndər Heydər Əliyevin Azərbaycanda hakimiyyətə gəlməsinin 50 ilinə həsr olunub. O, layihə və por-

alında, iqtisadiyyat inkişaf etməyə başladı, çoxlu sayda sənaye müəssisələri yaradıldı. Ölkenin sənaye potensialı yüksəldi, kənd təsərrüfatında böyük döniş başladı. Azərbaycanda çox güclü kənd təsərrüfatı və aqro-kompleksi yaradıldı. Ölkəmizdə üzümçülük, pambıqçılıq çox sürətlə inkişaf etdi. Bir tərəfdən, sənayenin və kənd təsərrüfatının inkişaf etdirilməsi, digər tərəfdən, müasir texnologiyalar əsasında, aqro-sənaye kompekslerinin yaradılması insanların rifahını köklü surətdə dəyişdi. Məhz o zamandan Azərbaycanın şəhərlərinin və kəndlərinin siması dəyişdi. Bakı şəhəri müasirləşdi, yeniləşdi. Çoxlu sayıda mənzil tikildi.”

Əhmədov, onu da vurğulayıb

Dünyanın heç bir yerində Bakı, ümumilikdə, Azərbaycan qədər müasirleşən və yeniləşən ölkəni təsəvvür etmək mümkün deyil. Bakıda, Azərbaycanın simasının dəyişməsi mühüm nailiyyətdir. 50, 100 ilden sonra bu gün yaradılan infrastruktur Azərbaycanın öz imkanları ile qurur duymasına imkan yaradacaq.”

YAP Sədrinin müavini onu da bildirib ki, bu gün Azərbaycanın tarixinin yeni mərhələdə inkişaf etdiyini görürük: “Bu müasirlikdir, yenilikdir, möhtəşəmlidir, daha sürətlə inkişaf və insanlara daha yaxşı yasaq imkanlarının yaradılmasıdır. Prezident İlham Əliyevin mövcud imkanlardan istifadə edərək Azərbaycanın daha da müasirleşmesi, yeniləşməsi istiqamətində atdığı addımlar daha möhtəşəm və tarixi addımlardır. Bu fəaliyyət uzun müddət Azərbaycanın davamlı inkişafi üçün əsas yaradıb.”

Ə.Thəmədov, eyni zamanda qeyd edib ki, 10-15 il bundan əvvəl beynəlxalq mətbuatda Azərbaycan haqqında yalnız problemlərə bağlı informasiyaları elde etmək olardı. Bu gün ən aparıcı mətbu oqranda Azərbaycanın möhtəşəm inkişafı ilə bağlı materiallar əsas yer tutur. Azərbaycan haqqında tez-tez deyilen “çəçəklənən və inkişaf edən ölkə” kimi fikirlər qururvericidir.

“Gənclərin iştirak etdiyi tədbirdə, Azərbaycanın uğurlarından, belə geniş şəkildə ona görə bəhs edirəm ki, bütün bunların hamısı gənclərin qayğısı, xoşbəxt yaşamları üçündür” fikrini söyleyen Ə.Thəmədov vurğulayıb ki, bu gün yaradılan möhkəm baza və müasirlik bundan sonra da Azərbaycanın inkişafına xidmət edəcək. Bu uğurlarımızla hər birimiz qurur duymalı, Prezidentin həyata keçirdiyi siyasetin mahiyyətini dərinden dərk etməli, onun həyata keçirilməsinə öz töhfəmizi vermeliyik: “Bu siyasetə qara yaxmaq istəyən insanlara layiqli cavab vermelik. Çünkü Azərbaycanın bu uğurlarını görüb, bundan məyus olan insanlar da vardır. Bu mənada, hər birimizniz vezifəsi ondan ibaret olmalıdır ki, bu inkişafı, bu əzəməti hər birimiz qiyətləndirək, onu qoruyaq, daha da möhkəmlənməsi üçün seyler göstərək, ən əsası, Prezident İlham Əliyevin ətrafında six birləşək. Azərbaycan əhalisinin böyük eksəriyyəti gənclərdir. Ölkəmizin geləcəyi gənclərlə bağlıdır. Gənclərimiz dövlətimizin başçısının həyata keçirdiyi siyasetin reallaşmasına öz töhfələrini versinlər, Azərbaycanın layiqli vətəndaşları olsunlar, yaxşı təhsil alınlara və heç vaxt unutmasınlar ki, Azərbaycan bu inkişafə Heydər Əliyevin xidmətləri, Onun müəyyənleşdirildiyi siyaset nəticəsində nail olub. Heydər Əliyev yolu Azərbaycana yalnız və yalnız uğurlar getirib.”

Sonda YAP Sədrinin müavini gəncləri Dahi Öndər Heydər Əliyev ırsını dərindən mənimsəməyə, Prezidentimiz İlham Əliyevin ətrafında daha six birləşməyə çağırıb.

RƏFİQƏ KAMALQIZI

tal haqqında geniş məlumat verib və qeyd edib ki, gənclər bu layihədə fəal iştirak ediblər.

Tədbirdə çıxış edən Azərbaycan Respublikası Baş Nazirinin müavini, YAP Sədrinin müavini-icra katibi Əli Əhmədov gənclərin həyata keçirdikləri layihəni yüksək qiymətləndirib: “Ulu Öndər Heydər Əliyevin fəaliyyətinə gənclərin düşüncələri əsasında qiymət verilməsi gözəl təşəbbüsdür. Müasir həyatın yeni imkanlarından istifadə edərək, gənclərin Ulu Öndər Heydər Əliyevin xidmətləri ilə bağlı öz fikirlərini bələşmələri təqdirləyişdir. Düşünürəm ki, bu portal kifayət qədər məhşur olacaq. 3 minden artıq gəncin bu layihəyə qatılması onların Ümummilli Lider Heydər Əliyevin dövlətimiz, xalqımız qarşısındaki xidmətlərinə verdikləri böyük dəyərin göstəricisidir. Gənclərimizin layihədə iştirakı hələ də davam edir.”

Ulu Öndər Heydər Əliyevin xalqımız qarşısında misilsiz xidmətlərindən danışan Əli Əhmədov deyib ki, müasir Azərbaycan tarixinin son 50 illik dövrü Heydər Əliyevin adı ilə bağlıdır və Heydər Əliyevin 1969-cu ildə Azərbaycan rəhbərliyinə seçilmiş tariximizin dönüş nöqtəsi kimi yaddaşlara həkk olunub: “Yaşlı nəsil yaxşı xatırlayır ki, 60-ci illərə qədər Azərbaycan bütün sahələrdə xoş olmayan günlərini yaşayır. İnsanların həyatı yaxşı deyildi. Nəticə etibarilə Azərbaycan keçmiş ittifaqın ən geridə qalmış respublikalarından biri idi. Ulu Öndər Heydər Əliyevin Azərbaycan rəhbərliyinə seçilmişindən çox qısa zaman sonra Azərbaycanda o zaman müşahidə olunan xoşagelməz proseslərin qarşısı

ki, təkcə sənaye və kənd təsərrüfatı deyil, elm və təhsil, sahiyyə də ciddi şəkildə inkişaf etdi. Çoxlu məktəblər, ali təhsil ocaqları yaradıldı: “Eyni zamanda, Azərbaycan gənclərinin keçmiş ittifaqın en nüfuzlu ali məktəblərində təhsil almalarına imkan yaradıldı. Bu gün ölkəmizdə ayrı-ayrı sahələrdə çalışıb davamlı inkişafa töhfələr verən şəxslərin böyük əksəriyyəti həmin kateqoriyanın insanlarıdır. Mədəniyyətin və inçəsənətin inkişafına davamlı töhfələr verildi. Azərbaycanın bir çox dəyərli elm, mədəniyyət və inçəsənət adamları o dövün en yüksək adlarına layiq görüldülər. Bütün bunların hamısı Ulu Öndər Heydər Əliyevin Azərbaycan qarşısında etdiyi möhtəşəm xidmətlərdən ki, bunların sahəsində ölkəmiz böyük bir inkişaf mərhələsi keçdi.”

O da, vurğulanıb ki, Ulu Öndər Heydər Əliyevin Azərbaycan qarşısındaki xidmətləri yalnız iqtisadi inkişafla bitmirdi: “Milli şüurun inkişafı həmin dövrün ən xarakterik cəhəti idi. Azərbaycan xalqında özüne inam hissə artdı, geleceye daha böyük inamlar baxdı. Bütün bunların hamısı milli özündərkin, milli qururuñ ayrı-ayrı elmentləri olaraq, hər bir xalq üçün önəmli olan azadlıq hissini möhkəmlənməsinə böyük təsir göstərir. Əzilən, özünü dərk edə bilməyen bir millətin azadlıq hissi ilə özünü dərk edən, öz qurunu ifadə edən bir millətin azadlıq hissələri, təbii ki, fərqli olur. Bu mənada, hesab edirəm ki, Ulu Öndər Heydər Əliyevin 70-ci illərin əvvəllərində Azərbaycana rəhbərlik etməsi və ölkəmizin mühüm inkişaf mərhələsinə qədəm qoyması Azərbay-

canın dövləti yaradı. Azərbaycanın siyasi sistemi formalasdı. Ölkəmizin təhlükəsizliyi təmin edildi. Cəbhə xəttində atəşkəs əldə olundu. Azərbaycanın beynəlxalq əlaqələri formalasdırıldı. Müstəqil dövlət kimi özünü dünyaya təqdim etdi. İqtisadi islahatlar həyata keçirildi. Neft stra-

Qlobal miqyasda multikulturalizm ideyalarının fəal müdafiəçisi

İlham Əliyev: “Həm siyasi, həm beynəlxalq nüfuzumuz artır, həm də iqtisadi inkişaf göz qabağındadır və dinlərarası, millətlərərası münasibətlər ən yüksək səviyyədə təmin olunur”.

Müasir dövrümüzdə Azərbaycanın iqtisadi inkişafı, ölkədə hökm sürən siyasi sabitliyin məntiqi nəticəsi olaraq, bütün sahələrdə olduğu kimi, milli-mənəvi dəyərlərimizin qorunması və dünyada təbliği ilə bağlı möhtəşəm layihələr reallaşır. Bu layihələrə dövlət dəstəyinin olması milli dəyərlərimizin daha geniş bir şəkilde təbliğine meydana verir. Azərbaycanda dini abidələrin dövlət tərəfindən qorunması, bərpası və tikintisi milli dəyərlərimizə olan münasibətin təzahüründür. Müstəqillik dövründə 2 mindən artıq dini abidələrin bərpası və tikintisi fikrimizi əsaslandırır. Tariximiz, xalqımız üçün çox böyük əhəmiyyət daşıyan Bibiheybət, Təzəpir, Əjdərbəy, Şamaxı cümə məscidləri və digər məscidlər yenidən qurulmuş və əsaslı təmir edilmişdir.

Bakıdakı Heydər Məscidi, Gəncədə "İmamzade" Kompleksi kimi binalar da Azərbaycan milli memarlığının və incəsənətinin nailiyyətlərinin parlaq nümunələri olmaqla yanaşı, insanların ibadət və dua etmələrinə imkan yaradır.

Ölkəmizdə mövcud olan dini abidələrin, ziyanətgahların təmir və bərpa edilməsi, inşası milli mənlik şüurunun parlaq təzahüründür. Təbii ki, müsəlman məbədləri ilə yanaşı, pravoslav, katolik, alban kilsələrinin, sinaqoqların tikintisi, təmiri də heyata keçirilmişdir ki, bu da Azərbaycanda dini tolerantlığın nümunəsidir. Bu, Azərbaycanda dövlət-din münasibətlərinin, dinlərarası dialog, tolerantlıq, multikulturalizmin nümunəsi kimi səciyyələnir və dövlət siyasetinin real mənzərəsini eks etdirir.

"BİZ ÖZ MILLİ-MƏNƏVİ, DİNİ DƏYƏRLƏRİMİZƏ SADIQİK, ONLARI QORUYURUQ, EYNİ ZAMANDA, MÜSƏLMAN ALƏMİNDE HƏMRƏYLİYİN MÖHKƏMLƏNDİRİLMƏSİ ÜÇÜN SƏYLƏRİMİZİ ƏSİRGƏMİRİK"

Zidiyyətlərlə zəngin iyirmi birinci yüzilkdə, Azərbaycan ənənələrinə sadıq qala, rəq, milli-mənəvi dəyərlərə önem verərək islamofobiya, islam adından sui-istifadə edərək, qırğınlar töredənlərə malik olduğu dəyərləri ilə çağırışlar edərək, onları sülhə və dostluğa dəvət edir. Torpaqlarının 20 faizinin erməni ekstremistləri tərəfindən işgal edildiyi halda, Azərbaycan dirlər və sivilizasiyalararası dialoqa dair nüfuzlu beynəlxalq tədbirlər keçirir, milli-mənəvi irsimizlə yanaşı, bəşəri dəyərlərə sahib çıxır. Çağırışları ilə bütün dünya xalqlarına, bütün dünya dövlətlərinə Azərbaycanın bugünkü həqiqətlərini bəyan edir. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev çıxışlarının birində vurğuladığı kimi, "Azərbaycan modeli, Azərbaycan nümunəsi

bu gün dünyanın müxtəlif ölkələrində öyrənilir. Bizim bu istiqamətdəki siyasetimiz artdıq özünü həm ölkəmizdə, həm bölgədə və həm də dünyada təsdiq etmişdir. Biz öz milli-mənəvi, dini dəyərlərimizə sadıqik, onları qoruyur, eyni zamanda, müsəlman aləmində həmrəyliyin möhkəmləndirilməsi üçün səylərimizi əsirgəmirik".

Bəli, dini ocaqlar, olan münasibət Azərbaycanın bugünkü həqiqətlərinin təzahüründür. Azərbaycanın, eləcə də, ümumdünya mədəni ərsinin qorunmasına böyük töhfələr verən Heydər Əliyev Fonduñun layihələri sırasında "Azərbaycan - tolerantlığın ünvanı" layihəsi çərçivəsində həm müsəlman məscidlər, həm də xristian kilsəsi bərpa edilib, Azərbaycanda yaşayan yəhudi uşaqları üçün məktəb və mədəni mərkəz inşa olunub. Avropada Versal Sarayının memarlıq abidələrinin, kafedral kilsənin vitrajlarının bərpaşında, bir sıra digər layihələrdə də təşəbbüskar olaraq iştirak edib. Məlumatdur ki, Roma şəhərinin etrafında yerləşən 60-a yaxın katakomba arasında Müqəddəs Marçellino və Pietro kataombaları xristian aləmi üçün ən mühüm və ən maraqlı abidələrdən biridir. Romanın belə nüfuzlu arxeoloji abidəsinin bərpaşına töhfəsini verən Heydər Əliyev Fondu tarixi missiyasını həyata keçirmiş oldu.

"Azərbaycan müstəqillik dövründə həmisi şərəfli, həm də müsəlman aləmində birlik, həmrəylik daha da möhkəm olsun", - deyən Cənab Prezident bu məqsədə ölkəmizdə müxtəlif tədbirlərin keçirildiyini vurğulayıb: "İslam Əməkdaşlıq Təşkilatının, ISESCO-nun xətti ilə onlarla tədbir keçirilmişdir. De-ye bilerəm ki, bu gün müsəlman aləmində, müsəlman aləminin bütün seyməntlərində Azərbaycan və onun siyaseti çox böyük rəğbətlə qarşılanır. Biz bundan sonra da, çalışsaq ki, öz siyasetimizlə, o cümlədən, diplomatik səylərlə müsəlman ölkələri arasındakı ittifaqları aradan götürərək, gərginliyi azaldaq və bu, bizim borcumuzdur. Biz bunu belə qəbul edirik. Azərbaycanda bütün müsəlmanlar bir ailə kimi yaşayırlar".

AZƏRBAYCAN-ŞİMALI OSETİYA XALQLARI ARASINDA MƏNƏVİ VƏHDƏT RƏMZİ OLAN MUXTAROV MƏSCİDİNƏ YENİDƏN HƏYAT VERİLDİ

Azərbaycanın həyata keçirdiyi layihələr sırasında bu günlərdə Azərbaycan Prezidentinin yardımı sayəsində Vladiqafqazda yenidən bərpa edilmiş Muxtarov məscidi qeyd etməliyik. Bu, Azərbaycanın Rusiya, Qafqaz, Şimali Osetiya-Alaniya ilə ənənəvi tarixi mədəni-mənəvi əlaqələri baxımından, xüsusi əhəmiyyət daşıyan bir hadisədir. Azərbaycan Prezidentinin qayğısı sayəsində yenidən qurulmuş Muxtarov məscidi xalqlarımız arasında mənəvi dostluq abidəsi olaraq qiymətləndirilir. Bu məscid binası 1908-ci ildə azərbaycanlı xeyriyyəçi Murtuza Muxtarov tərəfindən tikilib, Şərqi memarlığının ən gözəl ənənələrini özündə ehtiva edir. Mənbələrdə qeyd olunur ki, "Priazovskiy kray" qəzetiñin məlumatına görə, 80 min rubla başa gələn məscidin 50 min rublu, məhz Bakı neft milyonçusu Murtuza Muxtarov verib. Bu səbədən, məbədə Muxtarov məscidi adı verilmişdir. Məscidin tikintisində layihə müəllifi İosif Ploşko qotik üslubundan istifadə etmişdir. Tikinti zamanı

Nəzakət ƏLƏDDİNQIZI

Azərbaycan KİV rəhbərləri Rusiya Xarici İşlər Nazirliyində olublar

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Kütüklü İformasiya Vəsitişlərinin İnkişafına Dövlət Dəstəyi Fondu (KİVDF) təşkilatçılığı ilə respublikanın aparıcı KİV təmsilçilərinin Rusiya Federasiyasının paytaxtı Moskva şəhərinə səfər programı davam edir. Nümayəndə heyəti səfər çərçivəsində Rusyanın dövlət qurumlarında, jurnalist təşkilatlarında və aparıcı KİV-lərinin redaksiyalarda görüşlər keçirir. KİVDF-dən AZƏRTAC-a verilən məlumatda görə, nümayəndə heyətinin növbəti görüşü Rusiya Federasiyasının Xarici İşlər Nazirliyində qurumun İformasiya və mətbuat departamentinin rəhbəri Mariya Zaxarova ilə keçirilib. KİVDF-nin icraçı direktoru Vüqar Səfərli KİV təmsilçilərinin Moskvaya səfərinin məqsədi, həmçinin Azərbaycanda KİV-in durumu və KİVDF-nin fəaliyyəti barədə məlumat verib. Görüşdə iştirak edən Azərbaycan Respublikasının Rusiya Federasiyasındaki səfiri Polad Bülbüloğlu Rusiya-Azərbaycan media qurumlarının six temaslarının qurulmasının hər iki ölkənin maraqlarına xidmət etdiyini, Azərbaycan media təmsilçilərinin Moskvaya səfərlərinin bu baxımdan mühüm əhəmiyyət daşıdığını bildirib.

Mariya Zaxarova Azərbaycan KİV rehbərlərinin Moskvaya səfərini və keçirdikləri görüşləri yüksək qiymətləndirib. O, hər iki ölkədə KİV-lə bağlı maraq doğuran məqamların müzakirə edilib səmərəli nəticə əldə edilməsi üçün canlı temasların qurulmasını vacib sayıb. Görüş qarşılıqlı fikir mübadiləsi şəraitində davam edib.

Nümayəndə heyətinin üzvləri Rusiya Jurnalistlər Birliyinin sədri Vladimir Solovyovla da görüşüb. Görüşdə iki ölkənin KİV qurumlarının və jurnalist təşkilatlarının temaslarının gücləndirilmesi üçün tekliflər müzakirə edilib. Daha bir görüş "Komsomolskaya pravda" qəzetində keçirilib. Azərbaycan KİV təmsilçiləri qəzeti iş şəraiti ilə tanış olublar. Sonra qəzeti baş direktoru Vladimir Sungorkinlə görüş keçirilib. Sungorkin Azərbaycan KİV təmsilçilərinin Rusiyaya səfərini, Rusiya KİV-ləri ilə əməkdaşlıq elaqələrini möhkəmləndirmək təşəbbüsünü yüksək qiymətləndirdiyini bildirib.

Əməkhaqqı artımı ilə əlaqədar 94 min nəfərin pensiyası 30 faizdən çox artacaq

Prezident İlham Əliyevin bu il iyunun 18-də imzaladığı sərəncamlarla dövlət sektorunda əməkhaqqlarının ciddi şəkildə artımı qanunvericiliyə əsasən xüsusi şərtlərlə pensiya təyin olunmuş 94 min nəfərin pensiyasının da 30 faizdən çox artmasına sebəb olacaq. Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin ictimaiyyətə əlaqələr və kommunikiya şöbəsindən AZƏRTAC-a verilən məlumatata görə, onların sırasına dövlət qulluqçuları, hərbi qulluqçular, ədliyyə, hüquq-mühafizə, tövqəladə hallar, mqrasiya orqanları əməkdaşları, xüsusi rütbəli şəxslər və başqaları daxildir. Həmin şəxslərin çalışdıqları sahələr üzrə əməkhaqqlarının artımı ilə əlaqədar qanunvericiliyə əsasən onların əmək pensiyaları da yenidən hesablanaraq artırılır. Onların pensiyalarına edilən artımlar əməkhaqqlarının artırıldığı vaxtdan hesablanaraq ödənilir. Beləliklə, ötən ay dövlət başçısının qanunvericilik təşəbbüsü əsasında minimum pensiyanın 200 manata çatdırılması 660 min vətəndaşın, əməkhaqqlarının artımı isə xüsusi şərtlərlə pensiya təyin olunmuş 94 min nəfərin pensiyasının əhəmiyyəti dərəcədə artmasına imkan verib. Nəticədə bu il ərzində həyata keçirilən ikinci sosial paket 750 mindən çox vətəndaşın pensiyasının ciddi şəkildə artması ilə nəticələnib.

"Bu dəfə Bakıya gələndə gözlərimə inana bilmədim"

Xeber verdiyimiz kimi, Bakıda UNESCO-nun Dünya İrs Komitəsinin 43-cü sessiyası davam edir. Sessiyyada Dünya İrs Komitesine aid bir sıra məsələlər, o cümledən konvensiyadakı maddələr müzakirə olunur. Sessiya, elecə də Bakı barədə əcnəbi qonaqlar maraqlı münasibətlər bildirirlər. SİA oxuculara ukraynalı millət vəkili Mariya Soviyanın müsahibəsini təqdim edir:

- *Mariya xanım, UNESCO-nun Bakı sessiyası ilə bağlı nə deyərdiz?*

- Sessiya olduqca yüksək səviyyədə keçirilir. Bir neçə gündür ki, Bakıdayam və olduqca gözək hissələr içindəyəm. Yaxşı ki, Bakıya yenidən gəldim..

- *Sonuncu dəfə Azərbaycana nə zaman səfər etmisiniz?*

- Mən hələ Sovetlər Birliyi dönləmində Bakıya gəlmişdim. Aradan uzun illər ötüb. Bu dəfə Bakıya gələndə gözlərimə inana bilmədim. Bakı çox dəyişib, hədsiz gözəl şəhərə çevrilib. Bu illər ərzində bu qədər inkişaf etməyiniz məni çox sevindirdi. Mən ölkənizi, insanlarıñızı sevirəm.

- *Yəqin ki, bu günlər ərzində şəhərimizi gəzmək, Azərbaycanın ləziz mətbəxində dad-maq imkanıñız olub.*

- Sizi inandırırmı ki, Azərbaycan mətbəxi sözün əsl mənasında mükəmməldir. Yeməklərınız çox dadlıdır. "İçəri şəhər" olduqca gözəldir. Mən Bakıda özümü evimdəki kimi hiss edirəm. Bu şəhərə, ləziz təamlara, insanların gülər üzüne heyranam. Ümid edirəm yenə gəlmək imkanı olacaq və böyük məmənuniyyətlə yenə bu gözəl şəhəri ziyarət edəcəyəm. Fürsətdən istifadə edib ölkə rəhbərliyinə bu diqqət və təşkilatlılıq üçün təşəkkür edirəm.

- *Səmimi müsahibə üçün təşəkkür edirik.*

- Diqqətiniz üçün mən təşəkkür edirəm.

Lüksemburqun nümayəndəsi: Azərbaycan mədəni və təbii əsərlərin qorunması sahəsində ən yaxşı təcrübələri bir araya gətirir

Azərbaycan ümumdünya mədəni və təbii əsərlərin qorunması sahəsində ən yaxşı təcrübələri bir araya gətirərək bu işə mühüm töhfələr verir. Bu fikri AZƏRTAC-a müsahibəsində UNESCO-nun Ümumdünya İrs Komitəsinin 43-cü sessiyasında iştirak edən Lüksemburqun UNESCO üzrə Milli Komissiyasının baş katibi Katerin Deker söyleyib. Qonaq qeyd edib ki, UNESCO-nun bu tədbiri ümuməşəri dəyəre malik tarixi və mədəni abidələrin Dünya İrs Siyahısına salınması üçün müzakirələr aparmaq baxımdan və əhəmiyyətlidir. 2500-dən çox nümayəndənin iştirakı və tədbirin yüksək səviyyədə təşkili Azərbaycanın bu işə töhfəsi ni göstərir.

Azərbaycanın zəngin tarix və mədəniyyətə malik olduğunu söyləyen qonaq burada olmadan məmənunluğunu ifadə edib: "Burada olduğum müddətdə Yanardağ qoruğu, Xalça Muzeyi, Atəşgah məbədində oldum. Ölkənizin qədim tarixə malik olması barədə məlumatlı olsam da, bu əsərin milli səviyyədə mühafizə edilməsinə xüsusi diqqəti gördüm".

Irena Vaisvilayte: İnanıram ki, hər bir nümayəndə Bakı sessiyasından öz ölkəsinə xoş təəssüratlarla qayıdadəq

Azərbaycanın Ümumdünya İrs Komitəsinin 43-cü sessiyasına sədrlik etməsi UNESCO-nun ölkənizə olan inamının, diqqətinin göstəricisidir. Tədbir, həmçinin ölkənizin mədəni irs abidələrinin Dünya İrs Siyahısına salınması üçün gözəl bir fürsətdir. Belə tədbirlər Azərbaycanın nailiyyətlərini təşviq etmək baxımdan da yaxşı vasitədir. İnanıram ki, bu tədbirdən sonra hər bir nümayəndə öz ölkəsinə xoş təəssüratlarla qayıdadəq. Tədbirin iştirakçıları ölkənizin təkcə neft və qaza deyil, həmçinin zəngin tarixi irsə sahib olduğunun şahidi olurlar.

Bu fikirləri AZƏRTAC-a müsahibəsində UNESCO-nun Ümumdünya İrs Komitəsinin 43-cü sessiyasında iştirak edən Litvanın UNESCO-dakı daimi nümayəndəliyinin rəhbəri Irena Vaisvilayte deyib. Litva ilə Azərbaycan arasında six dostluq və əməkdaşlıq münasibətlərinin olduğunu söyləyən qonaq belə bir mötəbər tədbirin təşkilinə görə Azərbaycan hökumətinə, xüsusile Mədəniyyət Nazirliyinə təşəkkürünü bildirib. O, 25 il əvvəl Azərbaycanda olduğunu və ötən müddət ərzində ölkənin çox dəyişdiyini və inkişaf etdiyini vurğulayıb: "Paytaxt Bakının simvolu olan Qız qalası, şəhəre xüsusi yaraşış verən "Alov qüllələri" və içərişəhərdə oldum. Sevindirici haldır ki, dövlətiniz tarixi mədəni irsi qorumaqla yanaşı, yeni memarlıq nümunələrinin inşasına da xüsusi diqqət ayırrı. Bir tarixçi kimi deyə bilərəm ki, Azərbaycan qədim tarixə və zəngin mədəniyyətə malik ölkədir. Bilərəm ki, Azərbaycan müsəlman Şərqində Avropadan çox-çox əvvəl qadınların səsverme hüququnu tanıyan ilk demokratik dövlət olub".

Qonaq bu günlərdə sessiya çərçivəsində Azərbaycan Xalça Muzeyində təşkil edilən tədbirdə iştirak etdiyini və xalqımızın qədim xalçaçılıq sənətinin onda böyük maraqlı doğurduğunu söyləyib.

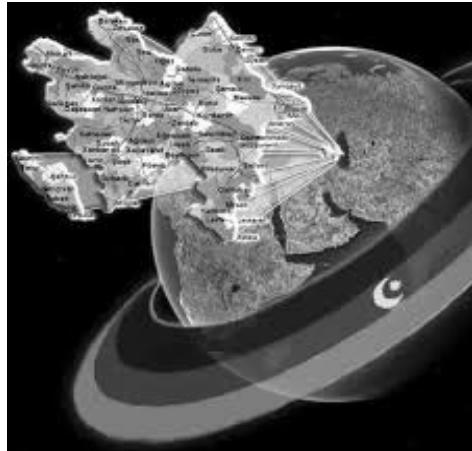
Azərbaycan diasporu ölkəmizin milli maraqlarını əzmlə qoruyan bir qüvvəyə çevrilib

*Ümummilli Lider Heydər Əliyevin “Xaricdə Yaşayan Azərbaycanlılarla İş üzrə Dövlət
Komitəsinin yaradılması haqqında” 5 iyul 2002-ci il tarixli Fərmanından 17 il ötür*

Azərbaycan diasporu bu gün bir məslək və əqidə ətrafında yetərincə birləşərək, ölkəmizin mənafeyi istiqamətində ardıcıl iş aparır. Qloballaşan dünyada müxtəlif ölkələrdə yaşayan azərbaycanlıları bir araya gətirmək, bir məslək və ideya ətrafında birləşdirmək, əlbəttə ki, azərbaycanlılıq məfkurəsindən yaranan amaldır. Təbii ki, ötən əsrin 90-ci illərinin əvvəllərində müstəqillik əldə etmiş Azərbaycanda ideya əsas prioritətlərdən biri elan edilərək, bu istiqamətdə ardıcıl işlər görülməyə başlandı.

1993-cü ilde Ümummillî Lider Heydər Əliyevin hakimiyyətə qayıdışı, digər sahələrdə olduğu kimi, diaspor quruculuğu işində də esaslı dönüşüş yaradı. Dünya azərbaycanlılarının vətənlərə əlaqələrini inkişaf etdirmək, soydaşlarımızın milli özünəməxsusluğunu qoruyub-saxlamaq, diasporun potensialından milli maraqlarımızın daha etibarlı şəkildə qorunması istiqamətində faydalamaq, diasporlararası əlaqələri genişləndirmək kimi məqsədləri reallaqdırmaq üçün mühüm addımlar atıldı. Ümummillî Lider Heydər Əliyev cəmiyyətin bütövləşməsi və azərbaycanlılıq ideologiyasının milli həmrəyliyin aparıcı amilinə çevrilmesi istiqamətində mühüm işlərə imza atdı. Ulu Öndər azərbaycanlılıq ideologiyasının real müstəqilliyə nail olmaq, vahid və bölünməz Azərbaycanı qoruyub-saxlamaq və möhkəmləndirmək üçün vasitə olduğunu vurgulayırdı.

Dünyanın müxtəlif ölkələrində yaşayan soydaşlarımızın və həmvətənlərimizin müstəqil Azərbaycan Respublikası ilə əlaqələrinin daha da möhkəmləndirilməsi, onlar arasında birliyin və həmrəyliyin təmin olunması kimi məsələlərin, zərurətini nəzərə alaraq, Dünya Azərbaycanlılarının I Qurultayının keçirilməsi haqqında 2001-ci ilin may ayının 23-də Ümummilli Lider Heydər Əliyevin məlumat Sərəncamı bu ideologiyanın gerçəkləşməsinə istiqamətləndi. Qurultay milli ideologiyamız olan azərbaycançılıq ideyası etrafında soydaşlarımızın birlik və həmrəyliyini nümayiş etdirdi. Qurultayda Ulu Öndər Heydər Əliyev qurultayın məqsədində, qarşıya qoyulan məsələlərə aydınlıq getirərək, bildirmişdi ki, hamımız - siz də, biz də çox iş görməliyik ki, Azərbaycanın güclü diasporu yaransın: "Müxtəlif ölkələrdə yaşayan azərbaycanlılar daha da güclənsinlər. İqtisadi cəhətdən daha da möhkəmlənsinlər, yaşadıqları ölkələrin ictimai-siyasi həyatında feal

İştirak edə bilsinlər və o ölkələrin həyatına öz təsirlərini göstərə bilsinlər. Beləliklə də, müxtəlif ölkələrdə Azərbaycanın müstəqilliliyini, onun xarici siyasetini təbliğ etməklə yanaşı, Azərbaycanın problemlərinin həll olunmasına yardım etsinlər. Hesab edirəm ki, dünya azərbaycanlıları bu yol ilə getməlidir və bu yolda hələ istifadə olunmamış böyük imkanlar vardır. Bu gün işinə başlayan qurultay da, məhz bu məqsədi daşıyır”.

Bir il sonra 5 iyul 2002-ci il tarixində Ümummilli Lider Heydər Əliyevin "Xaricdə Yaşayan Azərbaycanlılarla İş üzrə Dövlət Komitesinin yaradılması haqqında" imzaladığı Fərman tarixi hadisəyə çevrildi. Artıq imzalanan bu rəsmi sənəddən bu gün 17 il keçir. Tarixi dövr ərizində görülen işlərin miqyası ildən-ile artmışdır. Əgər o vaxt dünyada 200-dən bir qədər çox diaspor təşkilatımız var idisə, hazırda onların sayı 462-dir. Azərbaycan diaspor təşkilatları həm kəmiyyət, həm keyfiyyət baxımından böyük yol keçmiş, güclənmiş, bu gün dünya miqyasında azərbaycanlılar və onların təmsil etdiklə-

AZƏRBAYCAN DİASPOR TƏŞKİLATLARI HƏM KƏMIYYƏT, HƏM DƏ KEYFİYYƏT BAXIMINDAN GÜCLƏNMİŞDİ

Bu gün əsası Azərbaycan xalqının Ümummilli Lideri Heydər Əliyev tərəfindən qoyulan diaspora quruculuğu siyaseti Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin qayğısı və yüksək diqqəti sayəsin-də uğurla davam etdirilir. Azərbaycan Res-

publikası Prezidenti İlham Əliyevin 2008-ci il 19 noyabr tarixli 54 sayılı Sərəncamı ilə Xarici Ölkelərdə Yaşayan Azərbaycanlılarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin əsasında Diasporla İş üzrə Dövlət Komitesi varadıldı.

Azərbaycan diasporu təşkilatlanaraq, ölkəmizin milli maraqlarını əzmlə qoruyan bir qüvvəyə çevrilib. Azərbaycan diasporunun məskunlaşma coğrafiyasının miqyası sonsuzdur. Dünyanın 5 qitesində məskunlaşan soydaşlarımızın siyasi, iqtisadi və sosial-mədəni fəaliyyəti yaşadıqları ölkələr, oradakı şərait və mənəvi dəyərlər kimi müxtəlidir. Lakin problemlərə və çətinliklərə baxmaya-raq, azərbaycanlılar hər zaman öz milli mənsubiyyətini, adət-ənənələrini, mənəvi-əxlaqi dəyərlərini qayğı ilə qoruyub-saxlayıb və tarixi Vətənlə əlaqələrini itirmeyiblər. Bu gün dünyanın müxtəlif ölkələrində diasporumu-zun mövcudluğu da, məhz bu amillə bağlıdır. Azərbaycanlılar Amerika qitesinin şimal, mərkəzi və cənub hissəsində daha çox məskunlaşmışlar.

**“BU GÜN DÜNYANIN
MÜXTƏLİF YERLƏRİNDE
TƏDBİRLƏR KEÇİRİLİR,
DÜNYA İCTİMAİYYƏTİ
AZƏRBAYCAN
REALLIQLARI İLƏ DAHA
DA GENİŞ ŞƏKİLDƏ
TANİŞ OLA BİLİRLƏR”**

2016-cı il 3 iyun tarixində keçirilən Dün-ya Azərbaycanlılarının IV Qurultayı da ölkəmizin tarixinə iftixar getirəcək hadisələrdən biri kimi yazılıdı. Çünkü dünya azərbaycanlılarını təmsil edən əsas diaspor təşkilatlarının nümayəndələri, rəhbərləri Azərbaycana - doğma Vətəne gəlmİŞdilər. Bu birliyin və həmrəyliyin nümayishi idi. Dünya Azərbaycanlılarının IV Qurultayının resmi açılışında Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev çıxışında "Men çox istəyirəm ki, xaricdə fəaliyyət göstərən diaspor təşkilatları da bir nöqtəyə vursunlar və birləşsinlər. Bele olan halda, onların gücü də, ictimaiyyət tərəfindən onlar qarşı hörmət də artacaq" deyərək, birliyin əsas məsələlərdən olduğunu diqqətə çatdırılmışdır: "Xüsusilə, nəzərə alsaq ki, bütün azərbaycanlılar, onların böyük əksəriyyəti vətənpərvərdirlər, Vətənə bağlıdır. Onları isteyirlər ki, Azərbaycan dövləti daha da

güclənsin, daha da qüdrətli dövlətə çevrilsin”.

İki gün davam eden Dünya Azərbaycanlılarının IV Qurultayında 49 ölkədən 500-dən çox diaspor nümayəndəsi və qonağın iştirakı bu birlük və həmrəyliyin nümunəsi idi. Qurultayda müasir dövrdə informasiya müharibüsi, bu sahədə yeni fəaliyyət mexanizmlərinin tətbiqi, Azərbaycan diaspor hərəkatında gənclərlə bağlı yeni strategiyanın hazırlanması, yeni qlobal iqtisadi tendensiyalar fonunda lobbi quruculuğu, cəmiyyətə inteqrasiya, siyasi həyatda iştirak və digər bu kimmi əhəmiyyətli mövzularda fikir mübadiləsi aparıldı. Dünya Azərbaycanlılarının IV Qurultayında Azərbaycan həqiqətlərinin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması sahəsində qarşıda duran vəzifələr, təbligat işində müasir metodların və informasiya texnologiyalarının tətbiqi, soydaşlarımızın hüquq və azadlıqlarının qorunması istiqamətində mövcud olan problemlər və onların həlli yolları və s. prioritet məsələlər müzakirə olundu. Prezident İlham Əliyev Azərbaycan həqiqətləri haqqında dünya ictimaiyyətinə geniş informasiya verilməsinin vacibliyini diqqətə çəkərək, hazırda bizim 92 diplomatik nümayəndəliyimiz və 60 səfirliyimizin olduğunu bildirib.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev müstəqilliyimizin ilk illərində, zəif olmayıçımdan istifadə edən erməni diasporunun uzun illərdir ki, dünyada bize qarşı çox çirkin kampaniya apardığını ve bu kampaniya-nın tərkib hissəsinin Azərbaycanı antide-mokratik, Ermənistəni isə yaziq, "blokada" şəraitində olan ölkə kimi təqdim etmək məqsədi daşıdığını bildirib: "Azərbaycanda bu il-lər ərzində diaspor təşkilatları ilə qurulan iş yeni bir mərhələyə gəlib çatıb. Dünyanın müxtəlif yerlərində tədbirlər keçirilir, dünya ictimaiyyəti Azərbaycan reallıqları ilə daha geniş səkildə tanış ola bilirlər".

Bu gün ölkəmizdə xarici ölkələrdə yaşayışın
azərbaycanlılarının təşkilatlanması istiqamətində, bir sıra mühüm tədbirlər həyata keçirilməkdədir. Diasporumuzun gördüyü işlər
yaşadıqları ölkələrin siyasi həyatına təsir edəcək səviyyəyə yüksəlir. Prezident İlham Əliyevin bu sahədə ardıcıl və qətiyyətli,
məqsədönlü və prinsipial siyaset aparmaşı, deməyə əsas verir ki, Azərbaycan diasporu güclənib, doğma Vətənin taleyüklü
problemlərinin həllində yaxından iştirak edir.

ZÜMRÜD

Azərbaycan nümayəndə heyəti Avropa Şurası Kongresinin Monitoring Komitəsinin işində iştirak edib

rar mer seçimlerini, Bosniya ve Hersek qovinanın yerli ve regional seçimlərlə bağlı hesabatları dinlənilib, müvafiq tövsiyə layihələrinin Konqresin növbəti sessiyasında müzakirəyə çıxarılması qərara alınıb.

AZERTAC xəber verir ki, qurumun Monitoring Komitəsinin işində ölkəmizi Avropa Şurası Konqresində Azərbaycan nümayəndə heyətinin rəhbəri, Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin deputatı Anar İbrahimov və Azərbaycan Şəhər Bələdiyyələri Milli Asossasiyasının və Nərimanov bələdiyyəsinin sadri Təmraz Tağıyev təmsil ediblər.

Avropa Şurası Kongresi tərefindən üzv dövlətlərdə Avropa Özünüdərəetmə Xartiyası çərçivəsində öhdəliklərinin həyata keçirilməsinə nəzarət edən Komitənin iclasında, eyni zamanda, bir sıra ölkələrdə seçki müşahidə missiyalarının hesabatlarının dinlənilməsi baş tutub. Monitoring Komitəsinin iclasında Türkiyənin İstanbul səhərində tək-

kira olunub

Monitoring Komitesinin iclasında respublikamızda yerli ve regional demokratianın vəziyyətinə dair dinişmənlərdə Azərbaycan nümayəndə heyətinin rəhbəri çıxış edərək, son zamanlar bu sahədə görülen işlər və mövcud vəziyyət barədə məlumat verib.

Avropa Şurası Konqresinin Monitoring Komitəsinin növbəti toplantısının Konqresin 37-ci sessiyası dövründə Strasburqdə keçirilməsi qarara alınıb.

İnformasiya müharibəsi dövründə, təbii ki, müəyyən məqsədlər namına hansısa fikri ictimai şüura yeritmək cəhdləri ola bilər. Böyük dövlətlərlə bağlı bu aspektdə absurd fikirlərin səsləndirilməsi də mümkünndür. Lakin indiki həssas geosiyasi məqamda ictimai rəyin manipulyasiyasının fəsədləri istisna deyil. Bu baxımdan, erməni ekspertlərin ortaya atdıqları bəzi iddiaların arasında hansı təhlükəli nüansların dayandığını anlamağın faydası vardır. Bütövlükde, informasiya müharibəsində inandırıcı görünmək üçün həm nüfuzlu şəxslərin adından istifadə edilir, həm də yayılan informasiyalara gizlilik donu geydirilməyə cəhd edilir. O da məlumudur ki, bu prosesdə yalanlar gec və ya tez ifşa olunur. Ancaq o da həqiqətdir ki, bir çox hallarda ictimai rəy məqsədləşkildə yanlış istiqamətlərə yönəldirilir. Bütün bunları nəzərə alaraq, biz bir məqamın üzərində geniş dəyinməyə ehtiyac duyduq.

Arxa qapıdan giriş: Boltonun kimliyi haqqında dolaşıq fikirlər

Amerikanın Cənubi Qafqaz siyaseti çox maraqlı və diqqət cəlb edəndir. Dünyanın ən güclü ölkəsinin regionla bağlı mövqeyinin əsas cəhətləri həmişə ekspertler üçün maraqlı təhlil predmeti olub. Xüsusilə, hazırlı mərhələdə global geosiyasi proseslərin mürəkkəb və ziddiyətli məqamları başqa regionlara olduğu kimi, Cənubi Qafqaza da öz təsirini göstərir. Bunun fonunda Vaşinqtonun siyasi kursunun Qafqazla bağlı hissəsi bizim üçün daha da aktuallaşır.

Ekspertlər Yaxın Şərqi və Cənubi Qafqaz istiqamətində ABŞ Prezidentinin milli təhlükəsizlik müşaviri Con Boltonun feal işlədiyi ifadə edirlər. Erməni ekspertlər de bu mövzuya bir sıra hallarda maraq göstərirlər. Onlardan birinin yazısında C.Boltonun Cənubi Qafqazla bağlı mövqeyinin şəhər diqqətimizi çekdi. Yervand Bozoyan cəhd edir ki, ABŞ Prezidentinin müşavirinin siyasetçi və diplomat kimi kimliyini açın.

Erməni ekspert C.Boltonu qatı antiirançı və Türkiye tərəfdarı kimi təqdim edir. Hesab edir ki, C.Bolton Cənubi Qafqazda əsas geosiyası güc kimi Türkiye-Azərbaycan cütlüyünü görür. Bu gündən istifadə edərək Vaşinqton İrana qarşı daha sərt mövqə tutub. Eyni zamanda, Amerikanın Ermənistandan istədiyi İranla sərhədlərin bağlanmasıdır. Güclü Azərbaycan və güclü Türkiye İrmənistən qəbul etməlidir. Çünkü İrəvanın başqa yolu yoxdur. Əgər bunu qəbul etməsə, Dağılıq Qarabağdan Ermənistən derhal çıxmış olacaq və hətta Ermənistən özü bir dövlət olaraq mövcud olmaya da bilər.

Bunlardan başqa, Nikol Paşinyan Qarabağ klanını məhv etməli və reallığı erməni cəmiyyətinə anlatmalıdır. Lakin N.Paşinyanın bunun öhdəsindən gəlib-gəlməyəcəyi məlum deyil. Bu da təbii ki, Ermənistən rəhbərliyinin hələ də qeyri-müəyyən vəziyyətdə qalması deməkdir. Buna baxmayaraq, Ermənistən Rusyanın təsiri altından çıxarmaq, cəmiyyətdə antitürk əhval-ruhiyyəsini dəyişmək gərəkdir. Çünkü Türkiye Cənubi Qafqazda əsas geosiyasi gücdür. N.Paşinyan da cəmiyyətdə bu istiqamətdə rəyi dəyişdirmək üçün lazımdır.

Əlavə olaraq, Meğri rayonu ilə Dağılıq Qarabağda bir rayonu dəyişməklə Ermənistən İranla sərhədini kəsmək olar. Guya, Bakı və Ankara buna razıdır. Gürcüstana gəldikdə isə, C.Bolton bu ölkəni Rusyanın cənubunda manək kimi görür. Gürcüstən və İrana qarşı hərbi eməliyyatlarda da istifadə etmek olar.

Bu qısa xülasədən aydın görünür ki, C.Boltonun siyasetçi və diplomat kimi mü-

The screenshot shows the homepage of the New Times website. At the top, there are language links: az, tr, ru, en. Below that is the site's logo "NEW TIMES" with the tagline "THE THINKING OF FUTURE BİZ DÜNYA SİYASƏTİNİN BÜTÜN SİRLƏRİNİ AÇIRIQ". A navigation bar below the logo includes: SİYASƏT, GEOSİYASƏT, İQTİSADİYYAT, BEYNƏLXALQ MÜNASİBƏTLƏR, GLOBAL PROSES'LƏR VƏ TREND'LƏR, MÜSAHİBƏLƏR, ŞƏRH'LƏR, KİBER MƏKƏN, and a search icon. Below the navigation bar are category tabs: BEYNƏLXALQ TƏŞKİLATLAR, AVROPA, ASİYA, AMERİKA, AFRİKA, AVSTRALİYA VƏ OKEANIYA. The main content area features a large photo of two men in suits, one holding a document, with the caption "04 iyul 2019 Cənubi Qafqazda geosiyasi dəyişikliklər: Con Bolton Ermənistana qarşı". To the right, there are columns for "MÜSAHİBƏLƏR" (with a photo of Vladimir Putin), "Aktual" (with a photo of John Bolton), "Səfərlər" (with a photo of Recep Tayyip Erdoğan), "Diplomatic guşa" (with a photo of a book cover), and "Azərbaycanın xarici ölkələrdəki diplomatik nümayəndəlikləri twitterdə" (with a photo of a group of people). Social media icons for Facebook, Twitter, and VK are also present.

Cənubi Qafqazda geosiyasi dəyişikliklər: Con Bolton Ermənistana qarşı

eyyən obrazını yaratmağa cəhd edilir. Onun tərcüməyi-halından da müəyyən fragmentlər getirilir və C.Bolton məharibə tərəfdarı kimi göstərilir. Ayrıca, C.Bolton hesab edir ki, İran, Şimali Koreya və Kuba ilə danışıqlar aparmağın mənası yoxdur - onlar yalnız vurulmalıdır. O, Rusiya və onun müttəfiqlərini də "ikinci şər oxu" kimi qəbul edir və neyin bahasına olur-olsun, onlar məhv olunmalıdır.

Nəhayət, erməni ekspert məqalədə C.Boltonun bir qatı yəhudü tərəfdarı olduğunu da vurğulayır. O, 2010-cu ildə "İsrailin dostları" adlı teşəbbüs qrupu yaradı. Bu qrup "her yerde, hər zaman İsrailin maraqlarını təmin etməyi" əsas vezifə hesab edir.

Beləliklə, C.Boltonun həm İsrail, həm Türkiye'nin maraqlarını müdafiə edən siyasetçi-diplomat obrazı yaradılır. C.Bolton "her yerde İsrailin maraqlarını müdafiə edir", həm də Türkiye "ABŞ-in ən etibarlı müttəfiqi" sayıır. Sonra belə göstərilir ki, C.Bolton şəxsən istərdi ki, Cənubi Qafqaz tamamilə Türkiye-Azərbaycan cütlüyünün aparıcılığı ilə idarə edilsin, regionun digər dövlətləri bu iki türk dövlətinin ritmine uyğun təkamül yolu seçsinlər. Təbii ki, belə olan halda, İran ve Rusiya arxa plana atılır.

Azərbaycan-Türkiyə cütlüyü: İran və Rusiyaya qarşı qoyma cəhdı

Erməni ekspertlərin ənənəvi olaraq anti-türkiyə və antiəzərbaycan mövqədə olduqlarını nəzərə alsaq, Y.Bozoyanın da bütün bunları yaxşı niyyətlə yazmadığını deyə bildirik. Onu maraqlandıran, əslində, məsələnin başqa tərəfidir. Digər yazıldan da görürün ki, bütövlükdə, erməni ekspert dairələri hər fərsətde Azərbaycan və Türkiye ilə bağlı real faktları təhrif edərək, onları günahkar çıxarmaq üçün dəridən-qabıqdan çıxırlar. Burada da eyni ssenaridir.

Yəni, məsələ ondan ibaretdir ki, ermənilər apardıqları informasiya müharibəsi vəsittələrə çalışırlar ki, Azərbaycan və Türkiyənin

regionda Rusiya və İrana qarşı "gizli fəaliyyətdə" olduğu ictimai rəye yeridilsin. Buna görə də C.Boltonla bu ölkələr bir sıra məsələlərdə ortaq fəaliyyətdə təqdim edilir. Hazırda bu "ortaqlıq" İranı parçalamaq istiqamətində "daha da dərinləşir"! Burada, necə deyərlər, stop!

Deməli, çətin vəziyyətdə olan İranın regionda əsas "düşmənləri" Türkiye-Azərbaycan cütlüyüdür! İran şübhə etməsin ki, bu "ciddi faktordur", çünkü Vaşinqtonun "qırğıları" da bu türk ölkələrinin hegemon olmasına çalışırlar. Görünür, burada Donald Trampın Azərbaycan Prezidentine ünvanladığı məktubların obyektiviliyini də şübhə altına almaq kimi iyircən bir cəhd vardır.

Türkiyə məsələsinə gəldikdə isə, getdikcə aydın olur ki, bu dövlətin inkişafının qarşısını kimse ala bilməyəcək. Bu da digər regionlarla yanaşı, Cənubi Qafqazda da geosiyasi aspektdə qüvvələr nisbetini dəyişə bilər. Daha güclü Türkiye faktını hətta İrəvan belə qəbul etməli olacaq. Bu halda ən yaxşı üsullardan biri Rusyanın qısqanlığını yaratmaqdən ibarətdir. Təbii ki, Kremlin tarixi təcrübəsi çox böyükür və hər ucuz fikre addanmaz. Lakin cəmiyyətdə müəyyən kəsimlərin rəyinə təsir etmək mümkünndür.

Beləliklə, mənzərə aydın: getdikcə daha da derinleşən və genişlənən Türkiye-Rusiya, Türkiye-İran, Azərbaycan-İran və Azərbaycan-Rusiya münasibətlərinə xələl getirmək üçün müxtəlif ssenariler yudurur, hətta qatı İsrail tərəfdarını qatı Türkiye tərəfdarı kimi də təqdim etməkdən belə cəkinmirlər. Reallıqda bu iki istiqamət birləşə bilmez. Səbəbi o qədər aydın ki, təkrar deyməyə elə də ehtiyac yoxdur.

Dünyada hansı böyük dövlətin böyük bir ərazidə güclü türk dövlətlərinin meydana gəlməsinə müsbət yanaşdığını bilmirik. Bundan başqa, Azərbaycanı Türkiyənin "Qafqazdakı davam" kimi qələmə vermək də tam yanlışıqdır. Çünkü Azərbaycan müstəqil dövlət kimi özündən başqa kimsəni təmsil etmir. Ölkanın xarici siyaseti tamamilə milli maraqlar üzərində qurulub və buna tam müstəqil siyasi kursa üstünlük vermək le nail olunur.

Bununla yanaşı, Azərbaycan Türkiye ilə en yaxın əməkdaşlıq xəttini seçib. Çünkü dövlət olaraq regionda Azərbaycanın maraqlarına daha yaxın mövqeni Türkiye tutur. Azərbaycan bu təbii müttəfiqlikden niyə imtina etməlidir? Bütün dünya dövlətləri bir-biri ilə səmimi əməkdaşlığı can atlığı bir mərhələdə Bakı və Ankara hansı səbəblərən bir yerde olmasınlar? Bu suallara heç kəs mənfi cavab verə bilmez.

Buna görə də, Azərbaycan-Türkiyə əməkdaşlığında kimlərə qarşı hansı mənfi çalar axtarmaq absurd bir məşğuliyətdir. Bu əməkdaşlığın təməlində maraqların yaxınlığı və real geosiyasi mənzərə dayanır. Yəni, Bakı və Ankaranın kimlərə qarşı birləşmək kimi bir planı yoxdur və olmayıcaq da.

Əlbəttə, burada Türkiye və Azərbaycanın Amerika ilə əlaqələrinin daha sağlam müstəviyə keçməkdə olması da bize dost olmaq istəməyən bir sıra daireləri narahat edir. Xüsusilə, Osakoda Tramp-Ərdoğan danışıqlarında əldə olunan nəticələr və D.Trampın Azərbaycan Prezidentine ünvanladığı məktublar həmin dairələrə narahatlığı artırıb. Çünkü bunların fonunda Ermənistən heç bir real addımı göze dəymir və o, daha aciz vəziyyətə düşür.

Burada Azərbaycan-Rusiya münasibətlərinin yüksələn xətlə inkişaf etməsini də unutmaq olmaz. İki ölkənin prezidentlərinin çox yaxşı münasibətdə olması və buna rəğmən, Vladimir Putin N.Paşinyanla elə də isti münasibətə olmaması Rusiya cəbhəsində də İrəvanın problemlərinin olduğuna işarə edir.

Bütün bunlardan qarşı tərefin informasiya müharibəsindən primitiv üsulla istifadə etməye çalıştığı aydın olur. Əlbəttə, C.Bolton ABŞ kimi qüdrətli bir dövlətin rəsmisi olaraq ciddi planlar qura bilər. Lakin şübhə yoxdur ki, C.Bolton hər şeydən önce Amerikanın maraqları üçün çalışır. Digər məqamlar ikinci dərəcəlidir və tam olaraq bu faktordan asılıdır. Bunu hər kəs bilir.

Xain Əli Kərimlinin satqın əməllərinə dair yeni faktlar açıqlanıb

Ceyms Makqovernin və Tom Lantosun AXCP sədri Əli Kərimliyə növbəti tapşırıqlar verdiyi bəlli olub

Zaman-zaman müxalifətin yaramaz xisletli partiya yetkililərinin xarici məkrili dairələrlə iş birliyində olmasına dair faktlar və sübutlar ortaya qoyulub. Təkzibəilməz sübutlar bir daha təsdiq edir ki, AXCP sədri Əli Kərimli, Müsavat başçısı Arif Hacılı, "Milli Şura" rəhbəri Cəmil Həsənli və digərləri xarici anti-Azərbaycan dairələrin sıfarişləri əsasında fəaliyyətlərini qurub, ölkəmizdə ictimai-siyasi sabitliyi pozmağa cəhdler göstəriblər. Qarşılığında isə, maliyyə yardımçıları alıb-lar.

Başdan-ayağa çirkaba bulaşan partiya sədləri bəzən övladlarını da dövlətimiz və xalqımız eleyhinə anti-tebligat kampaniyası aparmağa təhrük edirlər. Buna misal kimi, AXCP sədri Ə.Kərimlinin oğlu Turkel Kərimlini özünün çirkin əməllerine şərifik etməsinə göstərmək olar. Məhz Ə.Kərimlinin tapşırığı əsasında T.Kərimli ABŞ-in ermənipərest konqresmeni Tom Lantosun təklifi ilə keçirilən insan haqları komisiyasının "Azərbaycanda insan haqlarının pozulması"na dair dinləmələrdə iştirak və çıxış edib. Britaniya tehsilli T.Kərimlinin ingilis dilində öz ölkəsi haqqında ağına-bozuna baxmadan, səpəlediyi böhtənçi cümlələrini, o biri tərəfdən, yeni Azərbaycandan Xədicə İsmayılov adlı digər milli satqın da skayp vasitesilə təsdiqləyib. Özü də, Ermənistandan tökülmüş gelmiş journalist ordusunun, "Amerikanın Səsi" radiostansiyasının erməni bürosunun əməkdaşlarının, həmçinin, işgəl altındakı Qarabağın separatçı "prezidenti" Bako Saakyanın oğlu, Amerika Erməni Kongresinin fəali Armen Saakyanın karşısınd�다.

Turkel Kərimli erməni kəşfiyyatı tərəfindən elə alınıb

Təbii ki, Amerikanın ermənipərest "simaları" - ABŞ-in Azərbaycandakı keçmiş səfiri Riçard Kozlariçin, qondarma erməni soyqırımının tanınması istiqamətində erməni lobbisinin əlaltısına çevrilmiş siyasi korruptioner Ceyms Makqovern və sairlərin qarşısında. Məsələ yalnız bununla bitmir. Yəni səhəbət Ə.Kərimlinin əziz-xəlef

oğlunun atasının çirkablı yoluñun davamı kontekstində gizlənən başqa faktlardan da gedir. Məsələn, artıq 100% sübuta yetirilib ki, AXCP sədri hakimiyətə yiyələnməkdən ötrü, vaxtilə "şeytanla da əməkdaşlığı hazırlıq" ifadesinə əməl edib. Özü də, bir dəfə deyil, dəfələrlə. Həmin ifadələrdən biri də, məhz bəhs etdiyimiz mövzu daxilindədir. Özünü "milli demokratianın" "ana müxalifəti" partiyasının sədri kim təqdim edən böyük Ə.Kərimliyə sual edilməlidir ki, nəye görə həmin dinləmələrdə, məhz kiçik Kərimli çıxış edib?

"Milli Şura" tör-töküntü yığnağına çevrilib

Sual olunur: Ə.Kərimlinin AXCP-də, yaxud "Milli Şura"sında çıkış edəcək başqa adam tapılmadımı? C.Həsənli, İ.Ibrahimli, G.Hacıbəyli, Q.Zahid və sairləri T.Kərimlidən xəyanətkarlıq baxımından və ağıl dərəcəsində, bu qədərmi səviyyəsizdirler ki, onların yeriñə oğlunu göndərdin? Artıq AXCP-də monarxiya üsul-darəsi ayaq açaraq, yeriməye başlayıb və biz Turkel Kərimlinin timsalında, bunun şahidineçəvildik. Yox, belə deyilsə, onda Ə.Kərimli niye, məhz oğlunu artıq neçənci dəfədir ki, bənzər tədbirlərə yollamasına aydınlıq gətirsin, cünki ictimai rey dərhal cavab gözləyir. Məsələn, ictimai rey cavab gözləyir ki, həm T.Kərimli, həm də A.Saakyan birağızdan Azərbaycan hakimiyətine qarşı çıxışlar edir, onların hər ikisi də ölkəmiz eleyhinə fikirlər səsləndirirlər. Ə.Kərimli bunu bile-bile hansı üzü, məhz dinləmələr keçirilən gün Bakıda mitinq keçirib, "xalq", "dövlət", "demokratiya" və s. şüurlar səsləndirib, axırdı da təxrəbatlılıq töretdi? Çünkü bildiyimiz qədər, "Milli Şura"nın mitinqindən sonra növbəti bir neçə gənc AXCP sədrinin satqınçılıq siyasetinin girovunda bu-

xovlandı. Niye T.Kərimli onların sırasında yox idi, ya da olmamalı idi? Bunun əvəzində, T.Kərimli Azərbaycanın sağına-soluna döşədikcə, qardaşlığı Armen və erməni jurnalistləri ona əl çalır və alqışlar yağıdırırlar. Halbuki normal siyasetçi fərd düşmənlərinin de eyni dam altında olduğunu bildikdən sonra, ən yaxşı halda, ayaq aqşaraq öz etirazını bildirməli, en pis halda isə, zali tərk etmeli idi. Amma biz nə etirazın, nə də zali tərk etməyin şahidi olmadıq. Əksinə, düşmən kiçik Kərimlini alqışladıqca, o, daha da azıñınlaşıb, hətta Bako Saakyanın oğlundan da bətər şəkilde, Azərbaycana necə düşmən kəsildiyini nümayiş etdirib!

Əli Kərimli separatçı ilə bir arada

Daha bir faktora diqqət yetirək və sual edək, separatçı ermənilər nə istəyirlər? Nəye görə onlar Azərbaycan eleyhinə düzənlənmiş "dinləmələr" sirkəne bu sirkədə çıxış edən siyasi klounların təlxəkklik nömrələrinə bu qədər maraq göstəriblər? Bunun cavabı kifayət qədər bəsittir və hər halda, ortada ermənilərlə Kərimlilərin bənzərlikləri mövcuddur. Məsələn, ermənilər on ilədir ki, Azərbaycana qarşı sanksiyaların tətbiq olunması yönündə dəridən-qabılıqdan çıxırlar və Ə.Kərimli də, məhz bu cür edir. Ermənilər qondarma "DQR" in, davamlı olaraq, Azərbaycan Silahlı Qüvvələri tərefindən atəş tutulduğunu, "insanların ölüyü" böhtən kimi ortaya atır, Ə.Kərimli de son aprel mühərribəsindən sonra erməni prizmasından məlum çıxışlar edərək, erməni mediasının "qəhrəmanına" çevrildi. Ermənilər qondarma erməni soyqırımının tanınması istiqamətində ABŞ Kongresini, gece-gündüz "atəşə tuturlar", Ə.Kərimli də qondarma erməni soyqırımının tanınması, o cümlədən, separatçı "DQR" in "müstəqil dövlət" statusunu alması üçün canfəşanlıq edən, Azərbaycana qarşı sanksiyalar tələb edən ermənipərest konqresmen Ceyms Makqoverni, Tom Lantosu, nəzarətində olan "Azadlıq" saytında təbliğ, tərənnüm, reklam və mədh edir. Bəlkə belə deyil? Bu baxımdan, Ə.Kərimli satqın və xəyanətkar damğalı bir gədədir. Bu damğanı isə, o, heç zaman üzərindən ata bilməyəcək.

Rövşən NURƏDDİNOĞLU

Əlliyyi olan şəxslər üçün 10 yeni peşə-sosial reabilitasiya mərkəzi yaradılacaq

Prezident İlham Əliyevin "Xüsusi qayğıya ehtiyac olan uşaqlara və digər şəxslərə göstərilən sosial xidmətlərin genişləndirilməsi üçün əlavə tedbirlər haqqında" bu il iyunun 1-də verdiyi Sərəncam əlliyyi olan şəxslərin peşə-sosial reabilitasiya imkanlarının artırılması sahəsində də mühüm addımların atılması şərait yaradıb. Sərəncamın icrası çərçivəsində Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin sıfarişləri üzrə əlliyyi olan şəxslər üçün 10 yeni peşə-sosial reabilitasiya mərkəzinin yaradılması nəzərdə tutulur.

Nazirliyin ictimaayıttə əlaqələr və kommunikasiya şöbəsindən AZƏRTAC-a verilən məlumatə görə, mərkəzlərdə həmin kateqoriyadan olan vətəndaşların peşə-əmək reabilitasiyası, onların yeni peşə bacarıqlarına yiyələnmələri, özü-nümeşgullüğünün, əmək bazarına çıxışının dəstəklənməsi, habelə cəmiyyətə fəal inteqrasiya imkanlarına malik olma-rına şərait yaradılması istiqamətində işlər aparılacaq.

Hazırda nazirlik yanında Dövlət Sosial Müdafiə Fonduñun nəzdində 1 sayılı Sağlamlıq imkanları məhdud gənclərin Peşə Reabilitasiya Mərkəzi fəaliyyət göstərir. Müasir tələblərə uyğun şəraitin yaradıldığı Mərkəzə müxtəlif peşələrə yanaşı, tətbiqi sənət növləri üzrə kurslar da fəaliyyət göstərir. Burada gənclərin sosial reabilitasiyasına, onlarda özünə, öz bacarığına güclü inam hissini formalasmasına, yaradıcılıq nümunələrinin cəmiyyətə tanidlmasına yönəlik ardıcıl işlər aparılır.

Azərbaycan və Bolqarıstanın Mədəniyyət nazirlikləri arasında əməkdaşlıq haqqında program imzalanıb

Iyulun 4-də Mədəniyyət naziri Əbülfəs Qarayev UNESCO-nun Ümumdünya İrs Komitəsinin 43-cü sessiyasında iştirak etmek üçün ölkəmizdə səfərdə olan Bolqarıstan Respublikasının Mədəniyyət naziri Boil Banov ilə görüşüb. AZƏRTAC xəber verir ki, görüşdə Əbülfəs Qarayev qonağa ölkəmizdə keçirilən beynəlxalq tədbirlər, Azərbaycanın zəngin mədəni irsi haqqında geniş məlumat verib. Bildirib ki, ölkə mədəniyyətinin inkişafına xüsusi önəm verilir. Ölkəmizə ilk dəfə səfər etdiyi ni deyən Bolqarıstanın Mədəniyyət naziri Boil Banov Azərbaycanın zəngin mədəniyyətə malik olduğunu söyləyib: "Bunun əyani sübutu kimi, Azərbaycanın UNESCO-nun Ümumdünya İrs Komitəsinin 43-cü sessiyasına yüksək seviyyədə ev sahibliyi etməsini və göstərdiyi yüksək qonaqpərvərliyi qeyd edə bilərəm". İki ölkə arasındakı əlaqələrin inkişafından danışan bolqaristanlı nazir Azərbaycanla mədəniyyət sahəsində dəha six münasibətlərin qurulmasında, qarşılıqlı səfərlərin təşkil olunmasında maraqlı olduqlarını diqqətən çatdırıb. Daha sonra iki ölkənin Mədəniyyət nazirlikləri arasında 2019-2023-cü illər üzrə mədəniyyət sahəsində əməkdaşlıq haqqında program imzalanıb.

“Ötən il Gəncədə baş verənlər ölkəmizə qarşı yönələn bir hadisə idi ki, dövlətimiz həmin hadisələrin qarşısını yüksək səviyyədə almaqla yanaşı, cinayətkarlar öz cəzasına çatdı. Artıq həmin hadisədən 1 il ötürüb. Amma radiikal təxribatçı qüvvələr məsələni yenidən gündəmə getirməkə cəmiyyətdə gərginlik yaratmağa çalışırlar”. Bu fikirləri SİA-ya açıqlamasında Milli Məclisin deputati Elman Məmmədov deyib.

Baş verənlərin yenidən tek-

Gəncə hadisələrini gündəmə gətirməklə gərginlik yaratmaq istəyirlər

rarlanmasının mümkünşüzlüyünü ifadə edən deputat bildirib ki, Gəncə hadisələrini yenidən gündəmə getirməkə nəyəsa nail olmaq boş səhətdən başqa bir şey deyil.

E. Məmmədov Azərbaycan dövlətində, dövlətciliyin qorunmasında qanunvericilik yüksək səviyyədədir: "Hər bir vətəndaşımızın hüququ qanunlar çərçivəsində yüksək səviyyədə qorunur: "Bu gün kimlərse, nəyə görəsə, xaricdən, daxildən do-

müvafiq hüquq mühafizə orqanlaşdırıcı üzərilerine düşən vəzifəni çox yüksək səviyyədə, ləyaqətlə yerinə yetirirler".

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin "mən hər bir vətəndaşın prezidentiyəm" fikirlərini xatırladı və deputat vurgulayıb ki, ölkəmizdə Azərbaycan insanın hüquq və təhlükəsizliyi yüksək səviyyədə qorunur: "Bu gün kimlərse, nəyə görəsə, xaricdən, daxildən do-

yə mənbələri hesabına ağızına gələni danışır və ya yazırsa, bu, həmin şəxslərin məkrli siyasetlərinin xəberçisidir. Bu gün radikal qüvvələr xəyallarındakılari həqiqətdə görmək isteyirlər. Amma bu mümkün olmayacaq. Onların isteklərinin arxasında Azərbaycanda Liviya, İraq, Suriya, Əfqanistan, Pakistan yaratmaqdır və buna görə, xarici qüvvələrdə maliyyə alırlar. Lakin onların heç zaman isteklərinə nail ola biləyecəklər. Çünkü bu gün Azərbaycan dövləti, dövlətciliyi, hər bir bölgəsi və vətəndaşı qanunlarla güclü şəkildə qorunur".

Nailə Məhərrəmova

Mübariz Əhmədoğlu: "Paşinyan Ermənistanın siyasi elitasının savad və səviyyə barometridir"

Siyasi Innovasiya və Texnologiyalar Mərkəzinin direktoru, politoloq Mübariz Əhmədoğlu Paşinyanın məktubunun saxta çıxmazı, eyni zamanda, ATƏT-in Minsk Qrupunu münaqişənin həlli prosesdən uzaqlaşdırmağa yönəlməsi ilə bağlı açıqlamalarında bildirib ki, onun Qarabağın statusu ilə bağlı qərar vermək səlahiyyəti yoxdur: "Amma bu haqda danişir. Bəlkə də Paşinyan savadsız və yaxud mənətiksiz adam rolini ifa edir. Onun həyat tərzində bunu görmək mümkünündür. Paşinyanın Dağılıq Qarabağı Ermənistanın tərkibi-nə qatması ilə bağlı bəyanatları birmənalıdır.

Həmin bəyanatları başqa variantda başa düşmək mümkün deyil. O, Ermənistanın baş naziri postunda, ən azı, 2 dəfə Dağılıq Qarabağı Ermənistanın tərkibində gördüğünü bəyan edib. Sonuncu bəyanatında Dağılıq Qarabağı Ermənistanın tərkibine qatmağın yolu nəxəndən bildirdi. Əslində bu, Paşinyan hakimiyyətinin Qarabağın statusunun müəyyən olunmasına müdaxiləsidir. Dağılıq Qarabağın statusunu Ermənistan deyil, ATƏT-in Minsk Qrupu müəyyən etməlidir. Əgər Paşinyan statusu müəyyənləşdirilsə, danişqara və ATƏT-in Minsk qrupunun fəaliyyətinə ehtiyac qalmır.

Politoloq qeyd edib ki, N.Paşinyanın Ermənistanın siyasi elitasının savad və səviyyəsinin barometridir: "Məsələnin digər tərəfi də diqqəti çəkir. Belə ki, Paşinyanın ATƏT-in Minsk Qrupunun nizamnaməsinə zidd bəyanatlarına vasitəcılər tərəfindən bugünədək heç bir reaksiya verilməyib. Bununla da, Minsk Qrupu həmsədrleri beynəlxalq hüquqa, özlərinin nizamnaməsinə, temsil etdikləri dövlətlərə hörmətsizlik nümayiş etdirirlər. Əgər həmsədrler özünəhərmet hissi ilə tanışdırırlarsa, Dağılıq Qarabağ tənzimlənməsindən uzaqlaşmalıdırlar. ATƏT-in Minsk Qrupu Dağılıq Qarabağ probleminin tənzimlənməsində kömək üçün Azərbaycan Ordusuna müraciət etməklə, özünün imicinin daha da ləkələnməsinin qarşısını ala bilər".

M.Əhmədoğlunun sözlərinə görə, Paşinyanın verdiği açıqlamaya görə isə, Ermənistana təqdim olunan layihədə Dağılıq Qarabağın statusu ilə bağlı aydın fikirlər olmasa da, ətraf əraziyələrin Azərbaycana qaytarılması ilə bağlı maddələr çox aydınlaşdır. Məhz Mnasakanyan separatçı rejim rəhbərləri ilə görüşdə 2 məqamı diqqətdə saxlamışdı. Birinci, Azərbaycan XİN rəhbəri və həmsədrlərə görüşə gedərken, Dağılıq Qarabağda da görüşlər keçirdiyini bildirməli və bununla da, məzmunlu danışq tərəfdarı olduğunu göstərməli idi. Digər məqam isə odur ki, Mnasakanyan Ermənistandan çətin vəziyyətdə olduğunu bilir. Dağılıq Qarabağ rejimi liderlərinin mövqeyindəki hər hansı yumşalma Ermənistana yeni nəfəs verə bilər. Bəlli ki, Dağılıq Qarabağ problemində irəliləyiş olmamayanadək beynəlxalq ələm Ermənistana investisiya qoymayacaq. Paşinyanın bələf resursu yaxınlarda bitecek".

Paşinyan planını

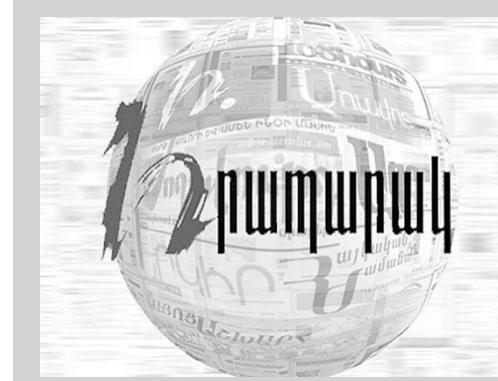

həyata keçirə biləcəkmi?

M.Əhmədoğlu, Paşinyanın Dağılıq Qarabağdakı qondarma rejime öz adəmin rəhbər secdirməsi ilə bağlı məsələyə münasibət bildirərək vurğulayıb ki, bu ona asan olmayıcaq: "Bu gün Ermənistanda hakimiyyət dəyişikliyindən sonra nəzərlər gələn il qondarma "Dağılıq Qarabağ Respublikası"nda keçirilməsi planlaşdırılan "prezident seçkiləri"nə yönəlib. Belə ki, Ermənistanda baş naziri Nikol Paşinyan "prezident seçkiləri"ndə general Movses Akopyanın namizədiyini dəstəkləməyə hazırlaşır. Hazırda Ermənistanda baş hərbi müfettişi olan Akopyan həmin "seçkilər"də şəxsən Paşinyanın və Yerevanın namizədi ola bilər. Erməni mediası yazar ki, Paşinyan general Vitali Balasanyan və onun ətrafında cəmləşən qruplaşmaya ancaq həmin qrupa qarşı çıxmadaqdan çəkinməyen, onların təhdidlərinə boyun eyməyen birinən qalib geləcəyini başa düşür. Onu qeyd edək ki, general Movses Akopyan Dağılıq Qarabağda "müdafia naziri" olub, daha sonra Ermənistən silahlı qüvvələrinin baş qərargah rəisi təyin edilib. Lakin 2016-ci ilin aprel müharibəsindən sonra Akopyan da Müdafiə Nazirliyinin rəhbərliyində yer alan bir sıra generallarla birlikdə vəzifəsini itirib".

Politoloqun sözlərinə görə, Ermənistanın indiki hakimiyyəti ilə "Qarabağ klani"nın fikir ayrıılıqları fonunda, Paşinyanın dəstəklədiyi Akopyan qondarma rejimin rəhbəri ola biləcəkmi?

İnidən nəyin baş verəcəyini demək çox çətindir: "Hesab edin ki, Qarabağ məsələsində Ermənistən daxilində bir neçə istiqamətdə narazılıqlar mövcuddur. Lakin bizdə elə düşünürəm ki, ancaq Paşinyanla "Qarabağ klani" arasında narazılıqlar var. Əslində, elə deyil. "Qarabağ klani"nın içərisində, eləcə

də, Dağılıq Qarabağda yerli qondarma qurumun rəhbərliyində narazılıqların olduğu bəlliidir. Qondarma rejimin rəhbərliyinə Samvel Babayan, Jirayr Sefilyan iddiyalıdır. Jirayr Sefilyan "Dağılıq Qarabağ"ın Qərbe tərəf meyllənməsinə çalışır. Samvel Babayan qondarma rejimi Rusiyaya tərəf çəkmək istəyir. Bako Saakyan ele adəmi rəhbərliyə getirmək istəyir ki, bu şəxs sonradan Samvel Babayanın taleyini yaşamasın, yeni onu həbs etməsinə. Əslində, buradan bəlli olur ki, çoxlu sayıda proseslər baş verir. Eyni zamanda, Paşinyan Bako Saakyanı təsir edir ki, filansesi işdən çıxart, uzaqlaşdır, filansesi kiminse yerinə təyin et və sair. Ermənistən özünün de daxilindən bu proseslərə qoşulmaq niyyətində olanlar var. Misal üçün, Artur Aqabekyan daşnakdır ve uzun müddət Ermənistən parlamentində müdafie və təhlükəsizlik komissiyasının sədri olub. Sonra "Dağılıq Qarabağ"da baş nazırın müavini idi, amma faktiki olaraq, Qarabağı o, idarə edirdi. Artur Aqabekyanın kifayət qədər maliyyəsi var, eləcə də, iki-üç silah zavodunun rəhbəridir. Bu, artıq Ermənistənə yaşıyan ermənidir, lakin Aqabekyan "Dağılıq Qarabağ"ın rəhbərliyində iddiyalıdır. Ona görə də indidən həm narazılığı bəsit göstərmək düzgün deyil, həm də nəyin necə baş verəcəyini proqnozlaşdırmaq çox çətindir".

M.Əhmədoğlu bildirib ki, Ermənistən xüsusi xidmət orqanlarının baş nazırı Nikol Paşinyanın sosial şəbəkələrdə yayılmış saxta məktubunun müellifini axtarışına bu məsələ diqqət mərkəzindədir. NATO-nun baş katibi Yens Stoltenberq övünənlərindən məktubda Ermənistən hökumətinin başçısı guya Şimali Atlantika Alyansı ilə dəhəsix əməkdaşlığı hazır olduğunu və Dağılıq Qarabağ münaqişəsinin bunun qarşısında en böyük əngəl təşkil etdiyini bildirir. O, bu kontekstdə guya ilin sonunadək "erməni qoşunlarını Dağılıq Qarabağdan çıxaracağını" vəd edib. Saxta məktubda Ermənistən qoşunlarının münaqişə zonasından çıxarılaçığı və Dağılıq Qarabağın Azərbaycanın nəzarətinə verilecəyinə dair ümumxalq referendumu keçiriləcəyi barədə fikirlər də yer alıb.

Bu feyk məktubu ilk dəfə informasiya təhlükəsizliyi üzrə ekspert Samvel Martirosyan aşkar edib. O bildirib ki, yüksək ehtimalla məktubun mətni Ermənistən hədudlarından kenarda hazırlanıb. Ermənistən milli təhlükəsizlik xidmətinin mətbuat katibi Samson Qalstan isə, bu vəziyyəti şərh etmədən intiina edib.

Qeyd edək ki, Paşinyanın mətbuat katibi də bu məsələ ilə bağlı jurnalistlərin suallarını cavablandırıbmış.

R.HÜSEYNOVA

İngilabin Ermənistanda yaratdığı krizis

Ermənistanda inqilabçıların komandası kritik keçirir. SIA xəbər verir ki, bu barədə Ermənistana məxsus 1in.am saytında qeyd olunur.

Saytda xüsusi vurgulanır ki, fikir ayrıılıqları bir çox hökumətlər daxilində ola bilər və bunu normal təzahür kimi də qəbul etmək lazımdır, cünki əks halda krizis qəçilməzdir. Lakin fikir ayrıılıqları üçün alternativ və program komponentləri olmalıdır. Əks təqdirdə bunlar intriqaları xatırladır və heç də yaxşı nəticələr vəd etmir. Hətta çox pis nəticələrə gətirib çıxarır.

Fikir ayrıılıqları, plüralizm sağlam o zaman hesab olunur ki, onun arxasında siyasi, yaxud sistemli qərarlar gelir. Ermənistanda isə bu belə inqilabda qədər heç zaman olmayıb, inqilabdan sonra da belə deyil. Paşinyanın isə bu vəziyyətde günahı ondan ibaretdir ki, inqilabı ayrı-ayrı qruplar özlərinə "çəkirlər" hənsi ki, heç bir aidiyəti belə yoxdur və meydanda doğulan Ermənistən Respublikasında vətəndaşlar özlərini günü-gündən yad hesab edirlər. Baş nazırın populist yanaşmaları ilə hakimiyyət vətəndaşları bir az da özündən uzaqlaşdırır ki, bu da hakimiyyət, eyni zamanda Ermənistən üçün krizis deməkdir.

Inam Hacıyev

"Ermənistən ABŞ-a özünü göstərmək üçün davranışını dəyişib"

"Azerbaycan Ermənistəndən Dağılıq Qarabağ münaqişəsinin həllinə dair sülh istiqamətində addımlar atmasını gözləyir. Bu yol BMT-nin Təhlükəsizlik Şurasının müvafiq qətnamələrinin icrası ilə bağlıdır". Bu fikirləri SIA-ya açıqlamasında Milli Məclisin deputati Asim Mollazadə deyib.

O bildirib ki, Ermənistən ilk növbədə öz silahlı qoşunlarını Azərbaycanın işqal olmuş ərazilərindən geri çəkməli və bu istiqamətdə zəruri addımlar atmalıdır. Deputat sözlərinə görə, bu addımlar hər iki tərefi sülhə yaxlaşdırıb, gələcəkdə ciddi qərarların qəbul olmasına şərait yaradır.

Son günlər təməs xəttində sabitliyin hökm sürdüyündən A. Mollazadənin fikrincə, buna səbəb ABŞ-da Azərbaycan və Ermənistən XİN başçıları arasında aparılan danışqlar ola bilər: "Danışqlar nəticələr verməlidir. Əks halda, hazırkı vəziyyət gərginləşə bilər və bölgədə stabillik pozulə bilər. Ermənistən Dağılıq Qarabağ münaqişəsinin həlli istiqamətində təxirə salınmaz addımlar atmalıdır. Bəlkə də Ermənistən Vaşington görüşündən sonra ABŞ-a sülh tərəfdarı olduğunu göstərmək isteyir. Ona görə də bu görüşdən sonra davranışını dəyişib".

Deputat hazırkı sabitliyin arxasında Ermənistən tərəfinən növbəti təxribatın dayanmasını da istisna etmir: "İşqal olunmuş ərazilərimizdə qoşun varsa, bu baxımdan istenilən zaman təxribatın olması gözləniləndir". A. Mollazadə qeyd edib ki, Ermənistən beynəlxalq ictimaiyyətin fikrini dəyişmək üçün müxtəlif yollara əl atı bilər: "Çünki Ermənistəndə indiyədək aparılan siyaset dəyişməz olaraq qalır".

Nailə Məhərrəmova

Sarkisyan Paşinyana qalib gəldi

Arlen Sarkisyan reytinq cədvəlində ilk dəfə Nikol Paşinyanı qabaqlayıb. SIA Ermənistəna məxsus "Qraparak" qəzetinin yazdırılmasına xəbər verir ki, Beynəlxalq Respublikalar İstututu bu yaxınlarda Ermənistəndə keçirdiyi ictimai rəy sorğusunu, həmçinin tedqiqatın nəticələrini keçən həftə yekunlaşdırıb və hələ də ictimaiyyətə açıqlanmayan məlumatları bir sıra dövlət qurumlarına çatdırıb.

Yazida qeyd olunur ki, Paşinyanın reytinqi 52 faiz təşkil edib. Məsələ burasındadır ki, Armen Sarkisyanın reytinqi baş nazırın reytinqindən dərhal dərhal 61 faizlə o reytinq cədvəlində Paşinyana qalib gəlib.

Inam Hacıyev

Ermenistan üçurumun astanasında

*Paşinyan rejimi növbəti
çevrilişlə yola salına bilər*

Ermənistanda mövcud ağır du-
rum hər ötən gün daha da
ağırlaşır. Küçə demokrati Nikol Paşinyanın seçki ərefəsi verdiyi iddialı vədlərini reallaşdırma bilməməsi, onsuz da ağır olan ölkədaxili iqtisadi-siyasi durumu bir qədər də gərginləşdirir.

Bu problemlərlə yanaşı Ermənistanda keçirilmiş seçimlərdən sonra, hakimiyət nümayəndələri ile yanaşı, parlament rüşvet-verme yolları ilə düşməyi bacarmış hakimiy-

yətönlü müxalifətlər arasında da, qızığın qalmaqla start verilib. Misal üçün, "Haykakan Jamanak" qəzeti yazar ki, onların elde etdiyi informasiyaya görə, hakimiyətənə müxalifət - "Tsarukyan" blokunda daxili qarşılurmalar baş qaldırıb.

Buna səbəb, parlamentdə vitse-sədr postunu tutmaq uğrunda aparılan amansız mübarizədir. Belə ki, yeni seçilmiş parlamentdə iki vitse-prezidentdən biri müxalifəti təmsil etməlidir. "Ermənistanın baş naziri Nikol Paşinyan yeni problemlə toqquşub - "xalqın baş nazirinə" qarşı sui-qəsd təhlükələri yaranıb, ancaq müxalifət, ya da xarici oyuncular tərəfindən deyil, şəxsi komanda üzvlərindən". Bu barədə "Vestnik Kavkaza"nın analitik bölməndəki "Üç otaq sui-qəsdinin" sırrı: Paşinyan öz adamları devrək?" başlıqlı məqaləsində yazılib. "Bu

barədə Paşinyanın yaxınlarda keçirdiyi ve 4,5 saat davam edən mətbuat konfransında məlum olub", analistik şərhə qeyd edilir. SİSTAT: "Paşinyan, birbaşa bəyan edənə ki, ona qarşı aparılan danışqların hansı üç otaqda aparıldığını bilir, jurnalistlər belə qərara gəldilər ki, səhbat Koçaryan-Sarkisyan klanının təmsilcilərindən gedir, bundan əlavə, baş nazir zarafat edərək, həmin otaqların beş olacağını da deyib, "üç" ədədinin isə, sadəcə, simvol olduğunu bildirib. Onda birinci otaq - Koçaryanın adamları, ikinci otaq Sarkisyanın, üçüncüsü isə, çox yəqin, Ermənistanın hazırkı prezidenti Armen Sarkisyanındır, hansı ki, o, burada "coker" rolunu oynamaya cəhd edir".

kardinal" oyununu oynayır - Paşinyandan azad olan şəxsi komandasını hazırlayıv və müxalifətlə daha güclü ittifaq təşkil edir. Artur Vanetsyan daha uzağa gedir: böyük siyasetə daxil olmaq üçün o, parlamentin vitse-spikeri Alen Simonyanla ciddi iş aparır. Qəzeti mənbəsinin məlumatına görə, artıq dövlət çevrilişinin ilkin ssenarisi var: əger Paşinyan devrilərsə, bu zaman Vanetsyan baş nazir, Simonyan isə MTX-nin rəhbəri olacaq".

Paşinyanın siyasi intiharı reallaşır

MTX-nin peşəkar imkanlarını nézərə alsaq, ABŞ görüşündən sonra girovlarin dəyişdirilməsində ilkin addımlar atılsa da, cəbhədə vəziyyət gərgin olaraq qalmaqdadır. Yəni cəbhədəki sakitliyin nisbi xarakter daşıdığı qənaeti yaranır. Nikol Paşinyan hökuməti sələflərindən fərqli olaraq, münaqışını nizamlamaq əvezinə, müharibə ritorikasına üstünlük verir, texribat xarakterli, qarşı tərəfdə qıcıq yaradacaq addımlar atmaqla, danışqlar prosesinə tormozlayıcı təsir göstərir.

Ermənistanı növbəti qanlı iqtisəşlər gözləyir

"Başqa mülahizə də var: Paşinyan öz tərəfdarlarını nézərdə tutə bilər. Hansı ki, o adamlarına hakimiyətdə cavabdehlik daşıyan postlar paylayıb, mətbuat konfransı isə ona görə təşkil edilib ki, baş nazir burada zəif olmadığını göstərməyə və hakimiyət daxilində sui-qəsdlərin baş verəcəyinə, hakimiyətini laxlatmağa imkan yaradılmayacağını göstərməyə çalışıb" deyə yanan nəşr əlavə edib ki, bu zaman "Üç otaq" Milli Təhlükəsizlik Xidmətinin rəhbərinin komandası Artur Vanetsyan, de-faktō baş nazir Tigran Avinyanın və müdafiə naziri David Tonoyanın etrafına aiddir. "Onların hər biri öz təsirlərini artırmağa cəhd edir ki, bu da, Paşinyanı özündən çıxarıb" deyə məqalədə qeyd olunur. SİSTAT: "Özəlliklə, Tigran Avinyan tipik "boz

Ermənistanda ağır hakimiyətdaxili durumu münaqışının hellin uzanmasına təkan verən amillərdəndir. "Vestnik Kavkaza" "İrates" dəki yazışdan neticə çıxararaq qeyd edir: "Nikol Paşinyan hakimiyətdəki merkezi prosesləri özü idarə etməyə çalışır, belə ki, son zamanlar müstəqil qərarlar qəbul etmək üçün çətinliklər yaranıb - göstərici mətbuat konfransı və güc nümayishi də bunu ehtiva edir. Eyni zamana, istisna etmək olmaz ki, baş naziri anti-Paşinyan qruplaşmalarının durmadan artması narahat edir, ona görə də, o, "otaqların" üçdən çox olmasına da işarə edib. Sözsüz, bu gün növbəti dəyişikliklər hələ realizə ediləcək deyil, cünki içtimaiyyət əvvəlki kimi öz "inqilabçı liderinə" inanır - lakin bir il sonra vətəndaşların həyatları ciddi şəkildə dəyişilməsə, Paşinyanın reytingi düşəcək və onda sui-qəsdlərin həyata keçirilməsi və dövlət çevrilişlərinin baş verməsi üçün yol açıq olacaq".

Rövşən NURƏDDİN OĞLU

5 iyul 2019-cu il

YAP Nəsimi rayon təşkilatı gənclər birliyi “Aztəminatlı ailələrə qayğı” aksiyasına qoşulub

Dünən Yeni Azərbaycan Partiyası Nəsimi rayon təşkilatı gənclər birliyinin üzvləri Yeni Azərbaycan Partiyasının təşəbbüsü ilə həyata keçirilən “Aztəminatlı ailələrə qayğı” aksiyasına qoşularaq, rayon ərazisində yaşayış yardımına ehtiyacı olan aztəminatlı və şəhid ailərinə sovgatlar paylayıblar.

YAP Nəsimi rayon təşkilatının sedri, millət vəkili Məlahət İbrahimqızı bildirib ki, ölkəmizdə kimsezi, qayğıya ehtiyacı olan insanlara döv-

lətimiz tərəfindən daim diqqət ayrılib. Ulu Önder Heydər Əliyev tərəfindən təməli qoyulan siyasetin Azərbaycan Prezidenti, Yeni Azərbaycan Partiyasının Sədri İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirildiyini qeyd edərək, bütün sahələrdə olduğunu kimi, həyata keçirilən uğurlu sosial siyasetin neticəsində, həssas qruplar kimi, tənha, ahlil vətəndaşların da rifah halının yaxşılaşdırılmasına, ildən-ile güclənməsinə səbəb olduğunu bildirdi: “Bu, bir faktdır ki, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev tərəfindən ölkə-

də həyata keçirilən sosial siyasetin əhalinin sosial müdafiəsinə, xüsusilə də, aztəminatlı ailələrin həyat səviyyəsinin yüksəldilməsinə geniş imkanlar yaradıb. Əhalinin aztəminatlı hissəsinin sosial müdafiəsinin gücləndirilməsi istiqamətində ünvanlı sosial yardım programlarının məqsədyönlü tətbiqi nəticəsində, ölkəmizdə yoxsulluq səviyyəsinin azaldılmasına müsbət təsir göstərib”. M.İbrahimqızı YAP-in siyasi deyil, həm də, humanitar və xeyriyyə aksiyalar keçirdiyini diqqətən çatdırıb: “YAP Nəsimi rayon təşkilatı da, mütəmadi olaraq, bu aksiyalara qoşulur. Rayon təşkilatı Yeni Azərbaycan Partiyasının Sədr müavini-icra katibi Əli Əhmədovun orduyu dəstək çəgirişinə ilk qoşulanlardandır. YAP dəfələrlə belə aksiyalar keçirib. YAP-in təşəbbüsü ilə həyata keçirilən “Aztəminatlı ailələrə qayğı” aksiyasına YAP Nəsimi rayon təşkilatı gənclər birliyinin fəlları da qoşulub”.

Rayon təşkilatının fəal gəncləri rayon ərazisində yaşayış imkansız və şəhid ailələrinə baş çəkarək, sovgatları təqdim etməklə yanaşı, onların problemləri ilə də maraqlanıblar. Xatun Əliyeva, Nurcanə Səfərəyova, Sona Cəfərova, Çingiz Rzayev və başqaları onlara ayırlanıbu diqqət və qayğıya görə minnədarlıqlarını bildiriblər.

Nəzakət ƏLƏDDİNQIZI

“Nar” gənc şahmatçılara dəstək olur

Uşaqların məntiqi təfəkkürünün inkişafına töhfə vermək məqsədilə “Nar” iyulun 2-dən 10-dək Bakıda baş tutan Şahmat üzrə Bakı yay festivalı çərçivəsində keçiriləcək uşaq turnirinə dəstək olur. Qeyd edək ki, turnirə 74 şahmatçı qeydiyyata alınıb. Yeddi tur İsveçrə sistemi üzrə yarışın nəticələrinə görə, qaliblər həm pul mükafatı, həm də “Nar”dan xüsusi mükafatlar qazanacaqlar.

Festivalda şahmatçılar 5 müxtəlif turnirde mübarizə aparacaqlar. “Bakı yay festivalı” çərçivəsində Azərbaycanda ilk dəfə beynəlxalq grossmeyster və beynəlxalq usta normali paralel yarışlar da keçiriləcək. Yarışda 14 Azərbaycan və Gürcüstan, İran, Türkiye, Rusiya, İraq və Belarusda da daxil olmaqla, 10 xarici şahmatçı iştirak edəcək. Start siyahıda 6 grossmeyster, 4 beynəlxalq usta və 9 FIDE ustası yer alıb.

“Nar” gənclərə və idmanaya yönəlik korporativ sosial məsuliyyət (KSM) strategiyasına uyğun olaraq, müxtəlif sosial iştirahətlər həyata keçirir. “Nar”ın KSM strategiyası haqqında daha ətraflı www.nar.az saytından əldə edə bilərsiniz.

Birinci rübdə dəmir yolu ilə beynəlxalq istiqamətlərdə 2 milyon tonadək yük daşınır

Cari ilin birinci rübdə dəmir yolu ilə beynəlxalq istiqamətlərdə (idxal-ixrac) 1 milyon 820 min ton yük daşınır. “Azərbaycan Dəmir Yolları” QSC xəbər verir ki, 3 ayda dəmir yolu neqliyyatı ilə Azərbaycandan tranzit keçməklə 939 min ton, daxili istiqamətlərdə isə 781 min ton yük aparılıb. Yanvar-mart aylarında dəmir yolu ilə ümumiyyətde 3 milyon 540 min ton yük daşınır.

“Səfəvi Seyxi” romanının təqdimatı keçirildi

Azerbaycan Milli Elmlər Akademiyasının Nizami Gəncəvi adına Ədəbiyyat İnstitutunda yazıçı-publisist, dramaturq, tarixçi-alim Yunus Oğuzun “Səfəvi Seyxi” tarixi romanının təqdimatı keçirilib.

Tədbirdə tanınmış ictimai-siyasi xadimlər, elm və ədəbiyyat adamları, millət vəkilləri, media nümayəndələri iştirak edib.

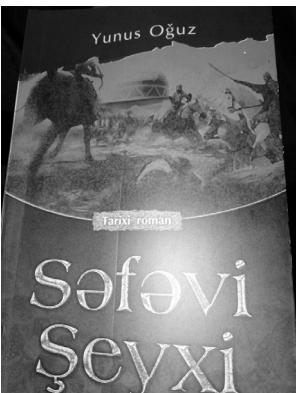

Tədbirdə tanınmış ictimai-siyasi xadimlər, elm və ədəbiyyat adamları, millət vəkilləri, media nümayəndələri iştirak edib.

Tədbirdə tanınmış ictimai-siyasi xadimlər, elm və ədəbiyyat adamları, millət vəkilləri, media nümayəndələri iştirak edib.

Daha sonra Mətbuat Şurasının sedri, millət vəkili Əflatun Amaşov, millət vəkili Elman Nəsirov, “525-ci qəzet”in baş redaktoru Rəşad Məcid, filologiya üzrə felsəfe doktoru Ləle Həsənova, millət vəkili Nizami Cəfərov, filologiya üzrə felsəfe doktoru Elnarə Qaragozova, Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının Nəsimi adına Dilçilik İnstitutunun direktoru, akademik Möhsün Nağısoylu, yazıçı Elçin Hüseynbeyli kitab haqqında danışılar.

Sonda müəllif Yunus Oğuz çıxış edərək, tədbirin təşkili üçün əziyyəti keçən hər kəsə təşəkkürünü bildirib.

NƏZAKƏT

YAP Yasamal rayon təşkilatının gənclər birliyi “Aztəminatlı ailələrə qayğı” aksiyasına qoşuldu

Dünən Yeni Azərbaycan Partiyası Yasamal rayon təşkilatı gənclər birliyinin üzvləri Yeni Azərbaycan Partiyasının təşəbbüsü ilə həyata keçirilən “Aztəminatlı ailələrə qayğı” aksiyasına qoşularaq, rayon ərazisində yaşayış yardımına ehtiyacı olan kimsezi, imkansız, aztəminatlı, tənha ailələrə ərzaq bağlamaları paylayıblar. Yeni Azərbaycan Partiyası müxtəlif tədbirlər və xeyriyyə aksiyaları həyata keçirir. Hər zaman olduğu kimi, bu dəfə də keçirilən bu aksiya partianın yaşı, ahlil insanlara qayğı və ehtiram göstərilməsinin daha bir nümunəsidir.

Fəal gənclər bir neçə ailəyə baş çəkarək, sovgatları paylamaqla yanaşı, onların problemləri ilə də yaxından tanış olublar. Gözdən əlil olan Xalidə Bağırova, Beyim Zahidova, imkansız ailələrdən olan Güllər Əzizova, I qrup əlil Arzu Pirimova və başqaları göstərilən maddi və mənəvi köməyə görə, öz minnədarlıqlarını bildiriblər. Qeyd olunub ki, diqqət və qayğını öz üzərlərində hər zaman hiss ediblər. Bu aksiya bu günə qədər həyata keçirilən tədbirlərin davamıdır. Ölkəmizdəki əmin-amanlıqlıdan, firavan və sabit həyatdan razılıqlarını ifadə ediblər.

Nəzakət ƏLƏDDİNQIZI

Bakıda “Mstislav Rostropoviç - UNESCO-nun xoşməramlı səfiri və xeyriyyəci insan” adlı tədbir keçiriləcək

Iyul 5-de L. və M.Rostropoviçlərin ev-muzeyində UNESCO-nun Ümumdünya İrs Komitəsinin 43-cü sessiyası çərçivəsində “Mstislav Rostropoviç - UNESCO-nun xoşməramlı səfiri və xeyriyyəci insan” adlı tədbir keçiriləcək. AZƏRTAC xəbər verir ki, tədbirdə klassik musiqi əsərlərindən ibarət konsert olacaq. Bununla yanaşı, M.Rostropoviçin həyat və yaradıcılığında xeyriyyəcilik fəaliyyəti, xoşməramlı səfiri kimi gördüyü işlərə aid fotoların ibarət sərgisi və slayd-şou nümayiş olunacaq.

Hər bir cəmiyyətin əsas azadlıqları, daha dəqiq desək, fikir, söz və məlumat azadlıqları mətbuatdan başlayır. Çünkü dövrün gerçək təsvirini vermək kimi mühüm bir missiyani mətbuat yeri-nə yetirir. Bu baxımdan, mətbuat cəmiyyəti olduğu kimi təsvir edən bir güzgündür ki, bu güzgü cəmiyyətin bütün həqiqətlərini özündə eks etdirir. Mətbuatın tərəfsiz olaraq cəmiyyətə xidmət etməsi isə bu güzgünen şəffaflığını, nəticədə, cəmiyyətin fikir, söz və məlumat azadlığı-nı sərtləndirir.

Plüralist cəmiyyətin yetişməsi üçün fikir, söz, məlumat azadlığı kimi insan azadlıqlarının nə qədər vacib məsələ olduğu şübhə doğura bilməz. Çünkü daim tərəqqiyə can atan insan fikir, söz, məlumat azadlığı olmadan tərəqqiyə nail ola bilməz.

Latınca “plūralis” sözdən olub “çoxluq” mənasını bildirən plüralizm ictimai-siyasi həyatda daim yarışda, rəqabətdə ve mübarizədə olan, sosial, siyasi qrupların, partiyaların, təşkilatların, ideyaların və baxışların çoxluğu deməkdir. Plüralizm cəmiyyətde normal sosial-siyasi münasibətlərin dirçəlmə meyillerinin inkişafını stimullaşdırır və proseslərin nəzarətə məruz qalmadan sərbəst və müstəqil şəkildə inkişafını təmin edir.

Plüralizm sosial qrup və təbəqələrin müxtəlifliyi şəraitində formallaşır. Çoxpartiyallılıq, hakimiyətin müxtəlif muxtar mərkezlərə bölünmesi, yerlərdə özünüdərin inkişafı və "dördüncü hakimiyətin" - həqiqi müstəqil mətbuatın olması plüralizmdir.

İnsan hüquq ve azadlıqlarının ayrılmaz hissəsi olan söz, fikir, ifadə azadlığı, plüralizm və bunların təminini hər bir ölkədə demokratianın nə dərəcədə inkişaf etdiyinin və demokratik təsisatların nə dərəcədə uğurlu işləməsinin göstəricisidir. Təsadüfi deyil ki, hüquqi dövlət quruculuğu və demokratianın ölçülüməsində də bu hüquq və azadlıqlar əsas indikatorlardan biri sayıla-raq bir çox indekslərdə istifadə olunur və ölkədə azad medianın, insan hüquq və azadlıqlarının müdafiəsinin demokratik mexanizmlərinin mövcudluğunu əsas şərtlərin-dən biri kimi qəbul edilir.

Hal-hazırda ölkəmizdə hər kəsin müstəqil fikir bildirmek, istənilən məsələyə mövqə sərgiləmək imkanı varsa, deməli, Azərbaycanda fikir, söz və məlumat azadlığı, plüralizm yüksək səviyyədədir. Sözsüz ki, bu azadlıqlar, bu plüralizm dövlətin diqqət və qayğısı, yaradılan şərait sayəsində formalılaşır. Müstəqil medianın inkişafına dövlət dəstəyi söz və fikir azadlığının yaranmasını şərtləndirir və sözsüz ki, bu baxımdan da, plüralizmin inkişafında dövlətimizin rolü danılmazdır.

Azad sözün və milli mətbuatın inkisaf tarixi

İnsanların müstəqil düşüncə ifadə etmək arzusu, ilk növbədə, fikir, söz və məlumat azadlıqları ilə gerçəkləşir və cəmiyyətdə fikir müxtəlifliyinə, həqiqəti üzə çıxarmağa imkan yaradır. Azərbaycan xalqının fikir, söz, mətbuat azadlığı uğrunda mübarizəsinin dərin tarixi vardır. Xalqımızın ədəbi həyatına aid yazılar ilk dəfə XIX əsrin ikinci onilliyindən başlayaraq Tiflisdə çıxan "Tiflisskiye vedomosti", "Kavkaz", "Zakavkazkiy vestnik", "Novoye obozreniye" və başqa rus qəzetlərində dərc olunurdu. Azərbaycan dilində nəşr olunan ilk qəzet "Tiflis əxbarı" qəzeti idi ki, 1832-ci ildən Tiflisdə nəşr olunmağa basılmışdı.

Əlbəttə ki, Azərbaycan həqiqətlərinin işıqlandırılması, xalqın maarifləndirilməsi kimi müqəddəs missiyani bu qəzetlərin yərini yetirməsi ərazizmin ideoloji-siyasi təsiri altında mümkünsüz idi. Mehəz bu səbəbdən də, Azərbaycanın o dövrde yaşamış ziyalıları, görkəmli şəxsiyyətləri milli mətbuatın yaradılması üçün uzun illər mübarizə aparma-

Fikir, söz ve məlumat azadlığının, plüralizmin inkişaf etdirilməsi

lı oldular. Bu mübarizənin də mətiqi nəticəsi olaraq, görkəmli ədib və ziyanlı Həsən bəy Zərdabının təsisçiliyi və baş redaktorluğu ilə 1875-ci il iyulun 22-də Azərbaycanın ilk mətbə orqanı - "Əkinçi" qəzeti nəşr olunmağa başladı.

Bu nəşrin işıq üzü görməsi sıradan bir hadisə deyildi, çünkü "Əkinçi" qəzeti ilə Azərbaycan milli mətbuatının əsası qoyuldu. Heç də təsadüfi deyil ki, Azərbaycanda hər il 22 iyul tarixi Milli Mətbuat Günü kimi qeyd olunur. Lakin təəssüfle qeyd etmək lazımdır ki, "Əkinçi" qəzeti işıq üzü görə də, belə çarizm ideologiyası həmin dövrə insanlarıñ fikir və söz azadlığına imkan vermirdi. "Əkinçi" qəzetinin nəşrindən bir neçə on illiklər sonra Azərbaycanda Xalq Cümhuriyyəti hakimiyyətinin qurulması ölkədə fikir, söz, mətbuat azadlığı üçün münbət şərait yarada bildi. Lakin bu hakimiyyətin, bu müstəqilliyyin də ömrü uzun olmadı və cəmi 23 ay çəkən bu azadlığın ardınca Azərbaycan mətbuatı bu dəfə sovet ideologiyasının təsirlərinə məruz qalmalı oldu. Milli mətbuatımız 70 il süren Sovetlər Birliyi döñemində sovet ideologiyasını təbliğ etməyə məcbur edildi.

Ötən əsrin 90-ci illərinin sonlarında Sovetlər Birliyinin süqut etməsilə, Azərbaycanda təkcə milli müqavimət hərəkati deyil, ölkənin mətbuatında da görünməmiş dönüş yarandı. Əhəmiyyətli dərəcədə kəmiyyət və keyfiyyət dəyişiklikləri inqilabi dönüş olduğunu təsdiqləyirdi. Həmin dövrde birdən-birə çoxlu sayıda azad fikirli qəzətərin yaranması və uğurlu fəaliyyəti ölkəmizdə əsl evolюsiyadan xəbər verirdi. Müstəqilliyinin bərpasından sonra senzuraların ləğv olunması ilə Azərbaycan mətbuatı özünün azad dönmə şəhərə çevardı.

Fikir, söz ve məlumat azadlığı istiqamətində qəbul olunan normativ hüquqi aktlar əldə olunan nailiyyətləri sərtləndirir

Ötən əsrin sonlarından, daha dəqiq de-
sək, 1991-ci ildə müstəqilliyyin əldə edilmə-
sindən bu vaxta qədərki zaman fasılısında
Azerbaycanda söz və fikir azadlığı istiqamə-
tində olan keyfiyyət dəyişiklikləri çox böyük
nailiyyətlərdən xəber verir. Bir-birinin ardın-
ca qəbul olunan normativ-hüquqi aktlar isə
əldə olunan nailiyyətləri şərtləndirir desək
vənəmləri. Müstəqilliyyin hərəasından son-

ra, Ümmümmilli Lider Heydər Əliyevin 1998-ci il 18 iyun tarixində imzaladığı Sərəncamla təsdiq edilmiş "İnsan hüquqlarının müdafiəsi nə dair Dövlət Programı", eləcə də, həmin il 6 avqust tarixində imzaladığı "Azərbaycan Respublikasında söz, fikir və mətbuat azadlığının təmin edilmesi sahəsində tədbirlər haqqında" Ferman ölkədə fikir, söz mətbuat azadlığına əlverişli şərait yaradaraq ilk normativ aktlardır. Fikir, söz, mətbuat azadlıqlarının təminatına əlverişli şərait yarataraq bu sənədlər Müstəqil Dövlətlər Birliyinin məkanında, ilk olaraq, Azərbaycanda sənzurəni ləğv etdi. Dövlətin mətbuat üzərində nəzərətinə isə 2000-ci ildə Mətbuat və İnformasiya Nazirliyinin ləğv olunması ilə birdəfəlik son qoyuldu.

Sonraki dövrlərdə bir-birinin ardınca
"Kütləvi informasiya vasitələri haqqında"
"Vətəndaşların müraciətlərinə baxılmas
qaydası haqqında", "Məlumat azadlığı haq
qında", "İnformasiya, informasiyalasdırma
və informasiyanın mühafizəsi haqqında"
"Ətraf mühite dair informasiya almaq haq
qında" Azerbaycan Respublikası qanunları
nın qəbul olunması cəmiyyətin dinamik şə
kildə demokratikləşməsinə, fikir, söz, mət
buat azadlığına öz töhfələrini verdi və əsas
insan azdlıqlarının bugünkü yüksək səviyyə
yə çatmasına əsaslı zəmin yaratdı. Ulu Ön
dərin 2000-ci il 6 mart tarixli Sərəncamı ilə
təsdiq edilən "2000-2001-ci illərdə kütłəv
informasiya vasitələrinin maddi-texniki şə
raitinin yaxşılaşdırılması üçün Tədbirlər
Programı" isə kütləvi informasiya vasitəleri
nin maddi-texniki bazasının gücləndirilmə
sində mühüm rol oynamaqla yanaşı, mət
buatın inkisafına stimul verdi.

"Bizim dövlət siyasetimizin əsas məqsədlərindən biri Azərbaycanın mütərəqqi mətbuat ənənələrinin davam etdirilməsi və müasir beynəlxalq təcrübə ilə zənginləşdirilməsi, KIV-in maddi-texniki vəziyyətinin yaxşılaşdırılması, onların imkanlarından rəspublikada hüquqi dövlət quruculuğu, vətəndaş cəmiyyətinin formalasdırılması və inkişafı, demokratik islahatların həyata keçirilməsində səmərəli istifadə edilməsindən ibarətdir" deyən Ümummilli Lider Heydər Əliyev azad mətbuatın inkişafına çox böyük diqqət göstərib. Çap mətbuatının dövlət nəşriyyatına olan borclarının silinməsi isə fikir, söz və mətbuat azadlığının inkişafında dövlətin bilavasitə maraqlı olduğunun bariz nümunəsidir.

Prezident İlham Əliyevin

jurnalistləri özünün
köməkçisi adlandırması
ölkədə plüralizmin və söz
azadlığının göstəricisidir

Fikir, söz və məlumat azadlığının, mətbuatın inkişafına dövlətin bilavasitə qayğısı və dəstəyi bu gün də davam etdirilir. Cəmiyyət bunu mətbuatı göstərilən dövlət qayğısının ən müxtəlif təzahürlərində hiss edə bilir. Cənab Prezident İlham Əliyev bir çox çıxışlarında jurnalist əməyini yüksək qiymətləndirdiyini bildirib. Ölkə başçısının iradəsi ilə bu gənə kimi 400 nəfərdən artıq jurnalistin dövlətdən mənzil alması heç də təsadüfi deyil, əksinə, dövlətin, dövlət başçısının milli mətbuatımıza qayğısının təzahürüdür. Bu diqqət, bu qayğı hələ də davam etdirilir və mətbuat işçiləri, jurnalistlər üçün nəzərdə tutulan binaların tikintisi, onlara tehvil verilməsi bununla bitməyib.

Jurnalistlər üçün inşa olunan ikinci bina
nın açılışında jurnalist əməyinin cəmiyyət-
dəki rolu barede danışan dövlət başçısı met-
buat işçilərini, jurnalistləri hətta özünün kö-
məkçisi adlandırdı. Cənab Prezident öz nit-
qində bildirib ki, bəzi hallarda hansısa xoşa-
gelməz hadisə ilə bağlı məlumatı mətbuat-
dan eldə edir: "Düzdür, mənə müxtəlif mən-
bələrdən hər gün müxtəlif məlumatlar gəlir.
Yəni əlbəttə ki, mənə həm xarici, həm daxili
siyasetlə, həm də təhlükəsizlik məsələləri
ile bağlı əsas məsələlər məruzə edilir. In-
sanları narahat edən məlumatlar haqqında
mən mətbuatdan da xəber tuturam, dərhal
reaksiya verirəm. Dövlət məmurları və ya-
xud digər şəxslər, qüsurlara yol verən şəxslər
bilirlər ki, Azərbaycanda söz və mətbuat
azadlığı imkan verməyəcək ki, onlar işdə
hansısa qüsurlar buraxsınlar. Ona görə, jurna-
listlər bəlkə də özləri də bilmədən mənim
köməkçilərimdir".

Ölkədə plüralizmin və söz azadlığının hansı səviyyədə olduğunu və Azərbaycan mətbuatının özünün bütün problem və uğurları ilə dövlət başçısının diqqət mərkəzində olduğunu ölkə başçısının dilindən səslənmiş bu fikirlər tam şəkildə ifadə edir. Etiraf etmək lazımdır ki, fikir, söz və məlumat azadlığının, ölkədə mətbuatın üstün səviyyəsi, bu sahəyə göstərilən diqqət və qayğı, şəxsən Cənab Prezident İlham Əliyevin mətbuata həssas münasibəti xarici mətbuatın da diqqətindən yayılmır. Rusiya Jurnalistlər Birliyinin sədri Vladimir Solovyovun Cənab Prezidentin qəbulunda olan zaman İlham Əliyevin mətbuatı şəxsən izlədiyini hiss etdiyini dile gətirməsi, hətta onun hər ölkənin mətbuatını "öz dilində" oxumasından heyrətini gizlətməməsi təsdiq edir ki, ölkəmizdə mətbuata göstərilən həssas münasibət xatıcı mətbuatın da diqqət mərkəzindədir və yüksək qiymətləndirilir. Cəsaretlə deyə bilərik ki, ölkəmizdə fikir, söz, məlumat azadlığı tam şəkildə təmin olunur və hazırda milli mətbuatımız özünün ən uğurlu, şəffaf fealiyyət dövrünü yaşayır. Bütün sahələrdə olduğunu kimi, mətbuatda da müşahidə edilən dinamik inkişaf gələcəkdə fikir, söz, məlumat azadlıqlarının daha üstün səviyyədə olacağına, milli mətbuatımızın daha şəffaf fealiyyətinə əsaslı zəmin yaradır və ümidi ləri artırır.

İnam HACIYEV

*Yazı Azərbaycan Respublikasının
Prezidenti yanında Kütləvi İnforma-
siya Vasitələrinin inkişafına Dövlət
Dəstəyi Fonduun keçirdiyi müsabi-
a və təqdim etmək üçündür*

5 iyul 2019-cu il

Əli Kərimli ilə Sevinc Osmanqızı kimi əxlaqsızlar çirkaba bulaşıblar

Deyəndə ki, Əli Kərimli kimi satan və satılan əxlaqsız parazit yoxdur, başla-yır erməni üzünü göstərməyə. Dünənə qədər Xədicəsi, sonra Gültəkini və... daha kimlər, onun ardınca isə, gəldi Sevinc Osmanqızı onun "Mat Tereza"si hesab olundu. S.Osmanqızı özünü "müxalifətçi" kimi gös-tərmək üçün başladı Ə.Kərimli-sayağı satqınılıq etməyə, daha doğrusu, satılmağa.

Satılmağın da bir məqsədi qrant-lar, evlər, villalar eldə etməkdir. Azərbaycanın üzləşdiyi en ciddi problemlərindən de ele birə belə mənəviyyatsız və əxlaqsız müxalifətdir. Nə qədər paradoxalsı olsa da, onlar bilmirlər ki, ölkə hakimiyəti normal, adəkət, ciddi və hadisələrə dərhal normal reaksiya verən müxalifət də maraqlıdır. Belə müxalifət hakimiyəti sərt təqnid etməli, iqtidara mənsublarını diskussiyalara və debatlara çağırma, problemlərin həll yollarını təklif etməli, hakimiyət təklifləri qəbul etməyənə isə, xalqı etiraz aksiyalarına səsləyərək, iqtidara tezyiq göstərməlidir. Parlament də, hökumət də, hakimiyət də belə müxalifətin iştirakı ilə formalşmalıdır.

Çirkaba bulaşmış Əli Kərimlinin "Mat Tereza"ları...

Amma sevinclər, xədicələr, gültəkinlər, leyłalar və kimlər, kimlər... çirkaba bulaşmışlar. Hər biri ayrılıqda və hamısı birlikdə erməni qulbeçləri hər cür əxlaqsızlığı gedənlərdir. Belə canfəsanlıq edənlərin önündə AXCP sədri Ə.Kərimli ilə "Milli Şura"nın lideri C.Həsənli gedir və guya məmləkətin xilası onlardadır. Sifətlərinə yazılın yalanlar, böhtənlər, satqınılıqlar, məntiqsizlik və iddiaların gerçek kimi qələmə verilməsidir. Xalq da bunu yaxşı görür. Həle də korafehmlik, perspektivsizlik və mitinqomaniyadan qurtula bilməyib özünü primitivlik çərçivəsində saxladığı üçün gerçek "Milli Şura"ya döñə bilməyən "Milli Şura", xüsusiət də, bu efemər qrupun "lideri" Cəmil Həsənli iddia edir ki, Azərbacanın bütün demokratik və sağlam qüvvələrini birləşdirirler.

Absurddur. ABŞ-a siğınmış S.Osmanqızı da "YouTube" kanalında həmin "Nağıl danışan nənə" funksiyasını yerinə yetirməye çalışır, səsinin tembrini bəhs etdiyi mövzudan asılı olaraq dəyişir, mitinqlərdən bəhs edəndə, vəcd notlarını bol edir, "hakimiyətin əzəb verdiyi xalq"dan danişanda, faciəvi çalarları seçir. Nə qədər alçaq, nə qədər mənəviyyatsızlıq...

Son dönenlərdə siyasetçilik iddiasına düşmüş bu xanımın "ozan" verballığının qəhrəmanları arasında Tofiq Yaqublu kimi siyasetə atılıb, siyasetin atdığı fiqurlarla yanaşı, Ə.Kərimli ilə bir yer tutması da təecüb doğurmur. Məsələn, AXCP lideri deyir ki, Sevinc Osmanqızı da səsləndirir ki, sən demə, Azərbaycan hakimiyətinin son qərarları, fərمانlar, sərəncamlar, vətəndaşların rifah halının yüksəlməsinə və sosial sahədə islahatlara yönəlmış bütün (!) addımlar yanvarın 19-da "Mehsul" stadionunda keçirilmiş "möhtəşəm" mitinqdən sonra "iqtidara qorxuya düşməsinin nəticəsi" imiş. Təkrarlanma deyil bu fikir. Bəla ondadır ki, Ə.Kərimli bu marazmı sürəkli təkrarlayır, Avropa ölkələrindəki "müstəqil bloqer"lər de Sevinc Osmanqızı və digər siyaset liderləri ilə səs-səs verərək, AXCP liderini az qala Pasxa atasındaki bütə çevirirlər. Bax budur, onların alçaqlığı, əxlaqsızlığı. Çünkü reallıq onlar üçün mənəviyyatlarını və əxlaqlarını qrant'a satmaqdır.

Bu satqın parazitlər anlamalıdır ki, xəricdən maliyyələşdiklərini, Azərbaycandan kənarda olanların göstəriş və əmrləri ilə

davrandıqlarını var qüvvələri ilə təkzib etsələr də, yalan cidasını "YouTube" ilə "Facebook"dakı ikiüzlü çıxışlarının çuvalında gizlətmək mümkün deyil.

"Hakimiyət Azərbaycan mediasını satın alıb" deyən Ə.Kərimli "lider" kimi göstərən həmin media strukturları, "YouTube" kanalları və sosial şəbəkələrdəki profiller də satın alınıbsa, Ə.Kərimli nə üçün həmin qurumlar, şəxsələr istinad edir, onların vasitəsilə tərajlanır və onları da hakimiyətə qarşı "mubarizə"də istifadə edərək, tərajlayır?

Onu da deyək ki, sosial bazasını, ictimai dəstəyini Azərbaycan xalqı arasında axtaran və siyasi perspektivini milli iradəyə bağlayan qüvvələrin de şahidi olmuşuq. Amma ölkənin taleyi xarici paytaxtlardakı qaranlıq kulislərdə qəbul ediləcək hansıa qərarların ödəsine buraxılmayıb və buraxılmayacaq da.

Bunu AXCP sədri Ə.Kərimli, çox gec olsa da, anlamlı, ya da anlamağa çalışmalıdır.

Naftalin qoxulu siyasetçilərin iddiaları böyük ola bilər, amma onlar, gerçəkdən də, çox cılızdır.

Siyavuş Novruzov: "Əli Kərimli ilə Sevinc Osmanqızı iki bülbü'l kimi səs-səsə verib, islahatları fərqli formada çatdırmaq istəyirlər"

Yeni Azərbaycan Partiyası icra katibinin müavini, millət vəkili Siyavuş Novruzov deyib ki, yanvar ayından bu günə kimi, müxtəlif sahələrlə bağlı addımlar atılır və sosial problemlər həllini tapır: "Müxtəlif qüvvələr bu islahatlari öz adlarına çıxır. Burada məqəsəd hakimiyəti bu islahatlardan çəkindirmək, ya da bu islahatlari öz adına çıxməkdir. Adı bir zəlzələ zamanı insanların dərdində şərik çıxməq evəzinə, deyirlər ki, filan vaxt mitinq keçirəcəyik. Bir meqamı da qeyd edim. Hazırda uşaqpulu ilə bağlı qanunvericilik müddəələri hazırlanır, deyirlər ki, gelin mitinq edək, size uşaqpulu verdirəcəyik. Ə.Kərimli ilə Sevinc Osmanqızı iki bülbü'l kimi səs-səsə verib, islahatları fərqli formada çatdırmaq isteyirlər".

Millet vəkili bildirib ki, Prezident xalqın maraqlarını həyata keçirir: "Atılan addımların heç biri xarici qüvvələrin təsiri ilə həyata keçirilmir. Səpi özündən olan baltaları başa düşürük. Azərbaycan dövləti Azərbaycan xalqının yanındadır. Deyirlər ki, niyə Prezident yanında zərərçəkən insanlarla görüş keçirəcəyib. Prezidentin rayonda nümayəndesi var, ilk gündə xalqla görüşdü. Ə.Kərimlinin evini su basmışdı, özü getmedi, Prezident getdi, 5 min ev tikirdi. Zaqtataladakı zəlzələdə minden çox ev tikildi. Şamaxıda, Ağsuda da evlər tikilməyə başlanıb. Onların məsələlərə bu cür yanaşması onların erməni xisətindən irəli gələn məsələdir. Biz bu islahatlari, atılan addımları cəmiyyətə düzgün çatdırmaçıq".

Rəfiqə HÜSEYNOVA

İşgalçi ölkəyə iqtisadi sanksiyalar tətbiq edilməlidir

Siyasi şərhçilər yalnız bu halda, Ermənistanın işğala son qoyacağını bildirirlər. ATƏT-in Minsk Qrupunun həmsədrərinin regiona növbəti səfəri planlaşdırılır. Azərbaycan və Ermənistan xarici işlər nazirlərinin ABŞ görüşündən sonra bu səfərin Dağlıq Qarabağ münaqışının həllinə hansıa bir təsiri olacağına ümidi varmı? Söhbət etdiyimiz müsahiblərimiz həmsədrərin regiona səfərinin münaqışının sülh yolu ilə həllinə təsiri olmayacağını və bunun da səbəbinin Ermənistanın konstruktiv siyaset-dən uzaq olması ilə əlaqələndirdilər.

Siyasi şərhçi Azər Həsət:
"Bizə nəticə lazımdır "

- ATƏT-in Minsk Qrupu həmsədrərinin dənisiqlər prosesini intensivləşdirmək üçün atıldıqları addımlar, əlbəttə, faydalıdır.

Lakin bu intensivliliyin nəticə verəcəyi təqdirdə, uğur qazanıla bilər. Ona görə də, budefəki səfərin, məhz fayda vermə istiqamətində bir addım olmasına arzu edərdik. Çünkü bu vaxta kimi olan səfərlər, dənisiqlər və görüşlər heç bir gerçək nəticə verməyib. Ona görə də, indiki səfərlərə bağlı çox da ümidi deyiləm. Lakin yənə də arzu edərdik ki, artıq neticəsiz dənisiqlər mərhələsindən real nəticəli təmaslar mərhələsinə keçək. Bu işin istər ATƏT-in Minsk Qrupu, istərsə də münaqış tərəfləri olan Ermənistanla Azərbaycanın öz səyləri nəticəsində baş tutması isə, sadəcə, təfərrüatdır. Bize nəticə lazımdır.

Politoloq Elşad Mirbəşiroğlu:
"Həmsədrərin regiona səfərləri mahiyyət etibarilə əvvəlkilərdən fərqlənməyəcək"

- Vaşingtonda görüş zamanı xərisi işlər nazirləri müzakirələrin davam etdirilməsi haqqında həmrəy olduğunu bildirmişlər. Lakin görüş ərəfəsində Ermənistanın təxribatlara əl atması, sübut etdi ki, o, konstruktiv mövqe nümayiş etdirmək fikrindən uzaqdır. Həqiqətən də, görüş zamanı esas məsələdən daha çox, təmas xəttində ateşkəs rejiminin gözlenilməsinin vacibliyi oldu. Ermənistanın istədiyi də, elə bu idi. Yəni diqqət əsas məsələdən yaxınlaşın, status-kvo vəziyyəti dəyişməz qalsın. Bu baxımdan, hesab edirəm ki, ATƏT-in Minsk Qrupunun regiona səfəri, həmişə olduğu kimi, Ermənistanın mövqeyində hər hansı bir dayışıklığın baş vermədiyi bir şəraitde baş tutur. Nəzərə almaq lazımdır ki, Ermənistanın xarici işlər naziri Mnatsakanyanın qondarma "DQR"ə səfəri haqqında Ermənistan mediasında xəbərlər getmişdir. Əlavə olaraq, Mnatsakanyan müzakirələri davam etdirəcəklərini, lakin güzəste getməyəcəklərini səsləndirdiyi də qeyd olunur. Bütün bunların fonunda, qeyd etmək olar ki, ATƏT-in Minsk Qrupunun regiona növbəti səfəri bu gənə qədər baş tutmuş səfərlərən mahiyyət etibarilə fərqlənməyəcəkdir.

GÜLYANƏ

Politoloqlar: Ermənistanın iqtidara partiyası daxili çekişmələrlə çalxalanacaq

Ermənistan politoloqları hesab edirlər ki, yaxın vaxtlarda Ermənistanın iqtidara partiyası daxili çekişmələrlə çalxalanacaq. Onların sözlərinə görə, bir tərəfdən iqtidarda olan "Vətəndaş müqaviləsi" partiyasında vəzifələr uğrunda çekişmələr güclənilər, digər tərəfdən isə baş nazir, partiyanın sədri Nikol Paşinyanın etrafındakı insanların peşəkarlığına görə deyil, sadıqlıq prinsipini üzrə seçiləməsi ciddi fəsadlar yaradacaq.

AZƏRTAC erməni KİV-nə istinadla xəber verir ki, politoloq Armen Badalyan bu yaxınlarda Kotayk vilayətində Sasun Mikelian və Romanos Petrosyan arasında hakimiyət uğrunda mübarizəni misal getirir. Onun sözlərinə görə, "əvvəller siyasetdən və ideologiyadan uzaq və yalnız vəzifə bölgüsü ilə məşğul olan Respublikaçılar partiyasının yerini Paşinyanın partiyası tutub". Ekspert hesab edir ki, öncəki iqtidara partiyası kriminal olıqarxiyanın "siyasi dizaynı" idi, indiki partiya isə Paşinyanın etrafındakı adamların vəzifə uğrunda çekişməsi üzrə "siyasi dizayn"dır. Politoloq əlavə edib ki, əgər demokratik ölkələrdə partiyalardakı qruplaşmalar ideoloji əsaslarda formalşırısa, məsələn, liberal və ya mühafizəkar prinsipləri üzrə, Ermənistanda isə ideologiyadan kənar və lidərə yaxın olmaq əsas götürür. O əlavə edib ki, bu yaxınlarda dövlət nezət xidmətinin başçısı David Sanasaryanla səhiyyə naziri Arsen Torosyan arasında düşməncilik həddindən çatan mübarizə də buna əyani misaldır. Ekspert bu çekişmələrin iqtidara partiyasını və son nəticədə dövləti zəifləyəcəyini vurğulayır.

Politoloqlar Paşinyanın partiyasının fəal üzvlərindən biri olan Anna Margaryanın obyektiv müləhizələrinə görə təqib olunmasını da iqtidara geləcək problemlərinin əlaməti kimi qiymətləndirirlər. Onların fikrincə, bu fakt Ermənistanda hökumətində islahatların arxa planda keçdiyini, əsas meyarın kadrların peşəkarlığı deyil, şəxsi sədaqət prinsipi olduğunu göstərir.

Cənubi Amerika, Asiya, Sakit okean və Avropa ölkələrində erkən evlilik

Latın Amerikası və Karib hövzəsində erkən evliliklərin seviyyəsi yüksəkdir. UNICEF-in məlumatlarına görə, bu regionda 18 yaşadək qızların 28%-i ərdədir. Onlardan 5%-i 15 yaşadək olan evli qızlardır. Yeni regionda hər 18 yaşadək olan 4 qızdan biri evlidir. Dominikan Respublikası (36%), Braziliya (36%), Meksika (26%), Nikaragua (41%), Honduras (34%) və Qvatemala (30%) ərazilərində erkən evlilik daha çox əyalətlərdə yaşayan yoxsul əhalisi arasında geniş yayılıb.

R.Məmmədovun fikrincə, bu regionda erkən evliliklərin geniş yayılmasının səbəbləri aşağıdakılardır:

- Əyalətlərdə mövcud olan ictimai qınaq, ictimai sürdərə erkən əre getməklə bağlı olan enənəvi stereotiplər, qızların 18 yaşadək əre verilməsinə tehrif edir.

- Bu stereotiplərin təməlində patriarchal ənənələr, həm də katalikiyin erkən evliliyi münasibəti (qızlar üçün 14, oğlanlar üçün 16) dayanır. Cənubi Amerikada katalikiyin geniş yayılması, onun erkən evliliklərlə bağlı qərarlarının yayılmasına şərait yaratır.

- Erkən evliliyin leqallaşdırılması. Burada hüquq orqanlarının oğlanların 16, qızların 15 ve daha aşağı yaş qruplarında evlənmələrinə məhdudiyyətlər qoymur. Qeyri-rəsmi evliliklərde isə, qızların yaşı həddinin daha aşağı olduğu hallar da geniş yayılmışdır.

- Bu regionda qızların əksəriyyəti öz həmyaşıdlarına deyil, özlərindən ən az 5 yaş böyük olan, eyni zamanda, həyat təcrübəsi, məsuliyyəti, iqtisadi müstəqilliyi olan kişilərə üstünlük verirlər. Diger tərəfdən, kişilərin təqrirən yarısı 18 yaşadək qızların daha çox "itaetkar" və "uyğunlaşa bilən" olduqlarını bildirirlər.

- Bu regionda qızların erkən cinsi fealiyyəti, cinsi maarifləmənin və reproduktiv saqlamlıq xidmətlərinin zəif olması yeniyetmə hamiləliklərə yol açır. Qızlar 18 yaşadək bir və iki hamiləlik keçirirlər. Onların, tibbi xidmətlərin aşağı seviyyədə olduğu şərtlərdə abort etdirmələri tehlükəlidir. Bu-na görə də, onların ailələri və cəmiyyətin qınaq qızların erkən əre getmələrinə səbəb olur.

Cənubi Asiya ölkələri, qızların 18 yaşadək evlilik seviyyəsinə görə, dünyada öndə gedirlər. Regionda erkən evlilik seviyyəsinin ən yüksək olduğu ölkələrə Bangladesh (59%), Nepal (37%), Əfqanistan (35%) və Hindistan (27%) addır.

Şərqi Asiya və Sakit okean bölgələrindəki qızların 15%-i 18 yaşadək, 2%-i 15 yaşadək əre gedirlər. Regionda 18 yaşadək erkən evlilik seviyyəsinin ən yüksək olduğu ölkələrə Vanuatu (21%), İndoneziya (14%), Vyet-

nam (11%) aiddir.

Hindistan və Nepalda oğlan və qızların erkən evliliyini adət ki-mi qəbul edən qəbilələr çoxdur. Burada qız 18 yaşıni keçəndə, valideynləri ictimai qınaqə məruz qalır və bunun üçün, onu tezliklə 15 yaşadək əre verməyə çalışırlar. Əslən, hind mənşəli olan və dünyanın müxtəlif yerlərində yaşayan köçəri qaraçı-romanlar 18-19 yaşına çatan qızlara qarışıq qız kimi baxırlar. Bu stereotiplər, qızların erkən əre verilməsinə səbəb olur. Onlarda, həmçinin, oğlanların da kiçik yaşda evləndirilmələri adəti geniş yayılıb.

Əfqanistan və Pakistanada da qızların çox erkən yaşlarda əre verilməsi adəti geniş yayılıb. UNICEF-in məlumatlarına görə, Əfqanistanda 18 yaşadək evli qızlar 35%, 15 yaşadək evli qızlar 9% təşkil edir. Pakistanada isə, 18 yaşadək evli qızlar 21%, 15 yaşadək evli qızlar 3%-dir. Onlar arasında 8-13 yaşında olan evliliklər də var.

R.Məmmədov yazır: "Azyaşlı qızların ataları tərəfindən müəyyən edilən "başlıq" qarşılığında satılması adəti bu regionlarda geniş yayılmışdır. Bu erkən evliliklərin əsasında maddi maraşın və yoxsulluğun olduğunu göstərir.

Bu regionda erkən evliliklərin geniş yayılması səbəbləri aşağıdakılardır:

- Gender bərabərsizliyi;
- Cəmiyyətdə qızların sosial dəyərə malik olmaması;
- Qızların təhsil və ya məşğulluq imkanlarının məhdudluğu.
- Qadınları yalnız ana olmağa və reproduktiv ev işlərinə cəlb etməyi təhrif edən patriarchal dəyərlər;
- Cinsi zorakılığa məruz qalmاق təhlükəsi;
- Yoxsulluq.

Son dövrə beynəlxalq təşkilatların yardımı ilə Cənubi Asiyada 18 yaşadək erkən evlilik seviyyəsi 50%-dən 30%-ə düşmüşdür. Bu, Şərqi Asiya və Sakit okean bölgələrində də müşahidə olunur.

Avropa və MDB ölkələrində erkən evlilik seviyyəsi digər regionlara müqayisədə çox aşağıdır. Çünkü bu region, dünyanın bir çox regionlarından fərqli olaraq, modernlaşma və gender bərabərliyi tarixi prosesini bu və ya digər dərəcədə keçmişdir. Bu tarixi prosesi keçid seviyyəsinə görə, regionun və dünyanın bəzi ölkələrini bir-birindən fərqləndirmək olar. Xüsusilə, Qərbi Avropa ölkələri, Yaponiya, ABŞ kimi dövlətlər digərlərindən kəskin şəkil-də fərqlənlərlər. Postsosialist məkana aid olan Şərqi Avropa və MDB dövlətləri, onlardan qismən geri qalırlar."

UNICEF-in məlumatlarına görə, Mərkəzi-Şərqi Avropa və MDB regionunda 18 yaşadək qızların 11%-i, 15 yaşadək qızların 1%-i ərdədir. Bu regionda, erkən evliliklərin seviyyəsi, modernleşmə və gender bərabərliyi seviyyəsinə adekvatdır. Bu coğrafiya-

nin əksər hissəsinin uzun müddə SSRİ-nin tərkibində və ya onun təsir dairəsində olması, sonradan qloballaşma prosesləri ilə bağlı kapitalizmə kecid etməsi, bu ərazidə olan xalqların oxşar problemlər yaşamalarına səbəb oldu. Lakin her bir xalqın keçidiyi fərqli sosial-mədəni tarixi təkamül prosesləri və əldə etdiyi sosial dəyərlər sistemi, onların problemlərinin xarakter və istiqamətlərini də bir-birindən fərqləndirir.

Postsovet ölkələri (MDB) də erkən evlilik seviyyəsinə görə, Mərkəzi və Şərqi Avropa ölkələri-nə (MŞA) yaxındır (1%). Çünkü SSRİ-də ümumi yetkinlik yaşı 18 yaş elan edilmiş və bu qanunun yerine yetirilməsinə ciddi nəzarət edilmişdir. Lakin SSRİ-nin süqtundan sonra baş verən qlobal proseslər zəminində erkən evlilik halları artmışdır.

UNICEF tərəfindən aparılan araşdırımlar tam və dəqiq statistikanın ortaya çıxmاسını təmin edə bilmir. Məsələn, bəzi ölkələr də erkən evliliklərlə bağlı məlumatlar ya tam gerçekliyi əks etdirmir, ya da onlar baredə heç bir məlumat yoxdur (biz onu cədvəldə "-" işarəsi ilə qeyd etmişik).

UNICEF-in məlumatlarına görə, erkən evliliklərdə dini və etnik etimillər də mühüm rol oynayır. Məsələn, Ermənistanda 18 yaşadək evliliklər arasında yezidi kürdlərinin, Gürcüstanda Asiya və Kvemo-Kartli bölgəsinin böyük payı olduğu bildirilir.

Öksər Avropa ölkələrinin qanunvericiliyində hər iki cins üçün yetkinlik yaşı 18-dir. Lakin bəzi Avropa ölkələrinin qanunvericiliyində bu yaş həddi bəzi istisna hallar üçün 16-dir. Böyük Britaniya, Kanada, ABŞ qanunvericiliyində 16 yaşadək nikah qadağan olunmuşdur. Ancaq 16-17 yaşında valideynlərin razılığı (Şotlandiyada razılığı olmadan) və məhkəmənin qərarı ilə nikah bağlanıbilər.

Vatikanın qərarı ilə qızlar üçün evlilik yaşı 14, oğlanlar üçün 16-dir. Avropada katolik məzəhəbində olan bir çox ölkə və icmalar Vatikanın bu qərarına ria-yət etməyə çalışırlar. Məsələn, İspaniyada yalnız 2015-ci ildə qızlar üçün nikah yaşı 14-dən 16-ya qaldırıldı. Cənubi Amerika ölkələri katolikiyin ən geniş yayıldığı ərazilərdədir. Biz bu regionda olan bir çox dövlətlərin qanunvericiliyinə diqqət yetirəndə, görürük ki, onlarda qızlar üçün nikah yaşı 14, oğlanlar üçün 16-dir.

Ümumiyyətə, Avropa və ABŞ-da erkən evlilik qanunla ya-saq olunsa da, qeyri-rəsmi şəkil-də bu cür hallara təsadüf olunur. Məsələn, musiqiçi Cerri Li Lyus 13 yaşlı əmisi qızı ilə evlənmişdir. Bundan əlavə, Avropa ölkələrinə II Dünya Müharibəsində sonra Afrika və Asiyadan gələn im-migrantlar arasında erkən evlilik halları geniş yayılmışdır. Avropa ölkələrinin qanunvericiliyi bunun qarşısını ala bilmir. Multikulturalizm siyasetinin həyata keçirilmə-

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkışafına Dövlət Dəstəyi Fondu

KIVDF

www.kivdf.gov.az

Bu yazı Azərbaycan Respublikası Prezidenti yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkışafına Dövlət Dəstəyi Fondu maliyyə dəstəyi ilə "İnsan hüquq və azadlıqlarının müdafiəsi, vətəndaşların hüquqi, siyasi mədəniyyət səviyyəsinin yüksəldilməsi, sosial və siyasi fəallığının artırılması" istiqaməti çərçivəsində hazırlanıb

si isə, sosial-mədəni qrupların kültür fərqlərinə tolerant yanaşmanı dəstəkləyir. Bu yanaşma, yaxın gelecekdə Avropada erkən evliliklərin artacağını göstərir. Çünkü immigratörların təbii artım səviyyəsi, yaxın 20-30 ildə Avropa-dada immigratör əhalinin yerli əhalidən çox olacaqını proqnozlaşdırır.

BMT-nin gender bərabərliyi ilə bağlı həyata keçirdiyi qlobal siyasetin nəticəsi kimi, erkən evlilik seviyyəsi dünyada tədricən azalır.

1970-2008-ci illərdə dünyada 78 ölkə arasında aparılan araşdırımlar görə, 15-19 yaşarası erkən evlənmə tendensiyası azalmağa doğru gedir. 1970-1979-cu illərdə dünyada erkən evlilik seviyyəsi 13,4% idisə, 2000-2008-ci illərdə 6% olmuşdur. İnkışaf etmiş ölkələrdə erkən evlilik 6,1%-dən (İsveç, Yaponiya və İrlandiya) 2%-dən) 0,8 %-ə enmişdir (ABŞ-da 5% olmuş). Çin, Singapur, Cənubi Koreya kimi ölkələrdə də erkən evlilik seviyyəsi aşağıdır. Bu ölkələrdə 1970-1979-cu illərdə erkən evlilik 5% idisə, 2000-2008-illərdə 2% olmuşdur. Hindistanda erkən evlilik seviyyəsi 57 faiz idisə, 2000-2008-ci illərdə 28 faiz olmuşdur.

Yaşayış və təhsil səviyyəsi yüksək olan ABŞ-da 15-19 yaş qrupundakı qız uşaqlarının erkən evliliyi 4%, İngiltərədə 2%, digər Qərbi Avropa ölkələrində də çox aşağı faizler təşkil edir. Araşdırımlar göstərir ki, bu göstəricilər, əsasən, həmin ölkələrdə olan

yoxsul immigratörler arasında yayılmışdır. Bu faktlar ölkələrin ri-fah, sosial ədalət, gender bərabərliyi və təhsil səviyyələri ilə evlənmə yaşı arasındaki elaqənin olduğunu ortaya qoyur. Həqiqətən də, erkən evliliklərin yayıldığı ölkələrdə dərin sosial-iqtisadi (yoxsullq, işsizlik), hüquqi (qadınların mülkiyyət, təhsil və digər hüquqlarının olmaması) və təhsil problemlərinin olduğu müşahidə olunur. Bu evliliklər, adətən, sivilizasiyadan kənardə olan və ciddi sosial-iqtisadi, hüquqi və təhsil problemləri ilə üz-leşən kənd yerlərində yaşayan ailələrdə baş verir. Erkən evliliyin yayıldığı ölkə münəqşələrinin olduğu, terrorizmin artlığı və müstəmləkəcilik siyasetinin, nəticəsi olaraq, sosial-iqtisadi, hüquqi və təhsil problemlərinin acınacaqlı duruma düşməsi halları müşahidə olunur. Əgər Afrika, Asiya və Cənubi Amerika ölkələrində yaşış, hüquq və təhsil seviyyəsi yüksəlsə, gender bərabərliyi və modernleşme təmin olunsa, orada da, erkən evliliklərin azalmasına ehtimal edə bilərikmi?

Bu suala cavab vermək üçün, erkən evlilik problemini həm üfi-qı, həm də şaquli istiqamətlərdə araşdırmaq lazımdır. Yeni problemin mövcud mənzərəsinin səbəblərini və onun tarixi köklərini ortaya qoyma zəruridir (bax: "Erkən evlilik: səbəb və nəticələr").

**VAHİD ÖMƏROV,
fəlsəfə üzrə fəlsəfə doktoru**

YAP Pirallahı rayon təşkilatı gənclər birliyi “Aztəminatlı ailələrə qayğı” aksiyasına qoşuldu

YAP Pirallahı rayon təşkilatı gənclər birliyinin üzvləri
Yeni Azərbaycan Partiyasının təşəbbüsü ilə həyata keçirilən “Aztəminatlı ailələrə qayğı” aksiyasına qoşularaq, rayon ərazisində yaşayan imkansız ailələrə sovgat paylayıblar. Aksiyada iştirak edən YAP Pirallahı rayon təşkilatı gənclər birliyinin sədri Rüfət Əhmədov, sədrin müavini Elturan Həsimov və partianın digər fəaliyət təribi olunan siyahı üzrə aztəminatlı ailələrə baş çəkərək, onların problemləri ilə yaxından tanış olublar.

R.Əhmədov bildirib ki, ölkənin ictimai-siyasi heyatında aparıcı rola malik olan Yeni Azərbaycan Partiyası tərəfindən, mütəmadi olaraq, əlamətdar günlərdə aztəminatlı ailələrə sovgatlar planlanır, bayram süfrələri açılır, sosial yardımə ehtiyacı olan şəxslərlə bağlı müxtəlif layihələr reallaşdırılır. Partianın ənənəsinə sadiq qalmayaq biz gənclərin borcudur. Hər il olduğu kimi, bu il də YAP Pirallahı rayon təşkilatının gənclər birliliyi dövlətin aztəminatlı ailələr üzrə həyata keçirdiyi sosial siyasetə öz töhfəsini verməklə, rayon ərazisində yaşayan imkansız ailələrlə görüşməyi qərara aldı, qayğıya ehtiyacı olan şəxslərə dəstək göstərdi. Həyata keçirilən bu cür layihələr vətəndaşların sosial rifahının yüksəldilməsinə töhfə verməklə yanaşı, onların qayğı ilə əhatələnməsi, əlamətdar günlərdə aztəminatlı ailələrə bayram əhval-ruhiyyəsi yaşatmaq məqsədi daşıyır.

R.NURƏDDİNOĞLU

ELAN

“Nar” abunəçilərinin nəzərinə!

01.08.2019-cu il tarixindən etibarən, Nar-in korporativ müştəriləri üçün “Buraxılmış zəng” xidməti ödənişli olacaqdır. Daha ətraflı məlumatı www.nar.az saytından əldə edə bilərsiniz.

Baş redaktor:

Bəhruz Quliyev

Baş redaktorun müavini:

**Valeh Məhərrəmli
Fətulla Həsənov**

Ünvanımız: Bakı şəhəri,
Üzeyir Hacıbəyov
küçəsi, 66.

Şəhadətnamə: № 022492
<http://www.ses-news.az>
<http://www.sesqazeti.az>
E-mail: ses@sia.az
Tel: 598-33-90 **Faks:** 493-11-62

Redaksiyanın mövqeyi ilə müellifin mövqeyi üst-üstə düşməye bilər.

Qəzet “Səs”in komputer mərkəzində yığılır, səhifələrin “Azərbaycan” nəşriyatında çap olunur.
Qəzetdə AzərTAC, SIA və AZADINFORM informasiya agentliyklərinin məlumatlarından istifadə olunur.

**Qəzet
bazar və bazar
ertəsindən
başqa hər gün
nəşr olunur
Tiraj: 4600**

Ses

Son sahifə

5 iyul

Avropa Gənclər Yay Olimpiya Festivalının yeni “Ulduz səfirləri” elan edilib

Iyulun 21-də “Baku Crystall Hall”da keçiriləcək möhtəşəm açılış mərasimi ilə start götürürcək XV Avropa Gənclər Yay Olimpiya Festivalının başlanmasına iki həftədən bir qədər çox vaxt qalib. Dörd minə yaxın idmançı, texniki heyət və digər qonaqların qatılacağı festival 14-18 yaşlı yeniyetmələr arasında keçirilən və Avropada böyük maraqla izlenilən idman yarışlarındandır.

Gənclər və idman Nazirliyinin mətbuat xidmətindən AZERTAC-a bildiriblər ki, yarışların keçirilməsinə 3500 könüllü cəlb olunub. Onlarla bağlı təşkil olunan təlimlər başa çatmaq üzərdir. Könüllülər Atletlər Kəndində, hava limanında, bütün idman məkanlarında müxtəlif funksiyaları yerinə yetirəcək, yarışları izləmək üçün ölkəmizə gələcək turistlərə lazımi məlumatlar verəcəklər.

Könüllülərlə bağlı həm də yaxın günlərdə “EYOF Bakı 2019” günü “Gəncədə” adlı maraqlı konsert programından ibarət tədbirin də keçirilməsi planlaşdırılır. Azərbaycanlı incəsənət ustaları Nadir Qafarzadə və Elton Hüseynliyev “Könüllülərin ulduz səfiri” elan ediliblər. Bundan əvvəl Mirələm Mirələmov, Kamilə Nəbiyeva, Leyla Cəmil, Tofiq Hacıyev və məşhur aparıcı Hacı Nurən da Festival könüllülərinin “Ulduz səfirləri” elan olunublar. Onlar Festivala hazırlıq və yarışlar vaxtı ölkəmizin, idmanın, vətənpərvərliyin təbliği ilə könüllü məşğul olacaq və gənclərin qatıldığı tədbirlərdə fəal iştirak edəcəklər.

Azərbaycan həmişə olduğu kimi, bu tədbirə də xüsusi maraqla hazırlanır. Yalnız yerli mütəxəssislərdən ibarət əməkyyat qrupu bütün idman məkanlarında yoxlama işləri aparır. Hazırlı işləri artıq başa çatdırılmaqdır. Atletlər Kəndi də tam hazır vəziyyətdədir. On iki yarış məkanı iyulun 21-27-də qapılarını bütün idman-sevənlər üçün açacaq. Festivalda idman yarışlarını izləmək üçün biletlər pulsuzdur. Hər bir şəxs şəxsiyyət vəsiqəsi ilə dörd bilet əldə edə bilər. Bu imtiyaz şagirdlərə də şamil olunur. İdman mülliimləri isə Festivalın Əməliyyat Komitəsinə müraciət edərək daha çox bilet ala bilərlər.

Frenk Lampard “Çelsi”nin baş məşqçisi oldu

Futbol üzrə İngiltərə millisinin və “Çelsi” klubunun sabiq yarımmüdafiəcisi Frenk Lampard London təmsilcisinin baş məşqçisi vəzifəsinə təyin edilib. Beş il əvvəl “Çelsi”dən ayrılan 41 yaşlı F.Lampard bu klubun tarixində ən mehsuldar futbolçu olub. “Zadəganlar”ın heyətində çıxış etdiyi 2001-2014-cü illərdə 211 qol vuran F.Lampard bu müddətdə UEFA Çempionlar Liqasının, üç dəfə Premyer Liqanın və dörd dəfə FA Kuboku turnirinin qalibi adını qazanıb.

F.Lampard məşqçilik karyerasına İngiltərənin ikinci liqasında - Çempionşipdə çıxış edən “Derbi Kaunti” komandasını çalışdırmaqla başlayıb. Klub onun rəhbərliyi ilə Premyer Liqaya yüksəlmək üçün təsnifat mərhələsinə vəsiqə qazansa da, bu şansı əldən vermişdi. Xatırladaq ki, “Çelsi” klubunu 2016-cı ildən çalışdırılan italyalı Maurizio Sarri “Juventus” ilə müqavilə bağlayıb.

“Mançester Siti” “Atletiko”nun futbolçusu üçün 70 milyon avro ödəyib

Atlético Madrid” futbol klubunun yarımmüdafiəcisi Rodriqo Hernandes İngiltərənin “Mançester Siti” komandasına transfer olub. “Şəhərlilər” 23 yaşlı İspaniyalı yarımmüdafiəçi üçün 70 milyon avro ödəyiblər. R.Hernandes ötən mövsüm “Atletiko Madrid”in heyətində 47 oyunda 3 qol vurub və bir mehsuldar örürmə verib.

Xatırladaq ki, R.Hernandes 2018-ci ilin yayında “Villarreal”dan Madrid təmsilcisinə 20 milyon avroya transfer edilib.